कोंकणी लोक गीत समुचय (केरल)

KONKANI LOK GEET (KERALA)

(KONKANI FOLK SONGS)

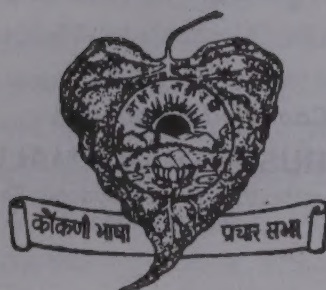

KONKANI BHASHA PRACHAR SABHA

KOCHI - 682 002

कोंकणी लोकगीत समुचय

(केरल)

Compiled & Edited :

N. PURUSHOTHAM MALLAYA

Published by :

KONKANI BHASHA PRACHAR SABHA
(SAHITYA VIBHAG)
PALACE ROAD, COCHIN-2.

कोंकणी भाषा प्रचारसभा प्रकाशन - 19

KONKANI LOK GEETH SAMUCHAYA
(KERALA)

FOLK SONGS

Compiled & Edited by :

N. PURUSHOTHAMA MALLYA

Secretary, Konkani Bhasha Prachar Sabha,
Cochin - 682 002.

YEAR : 1998
COPIES : 1000
PRICE : Rs. 25/-

Printed at :
VASANT INDUSTRIES
Town Hall Road
Cochin - 682 002.

Computer Type Setting :
SREYAS COMPUTER CENTRE
Cochin-2
MELODY COMPUTER CENTRE
Cochin-2.

PREFACE

Konkani songs have one of the richest traditions among Indian songs. Even to this day in rural and urban areas of Kerala one can hear folk songs in Konkani being sung by elderly women belonging to Konkani speaking communities. The first migration of Konkani speaking community in Kerala from Goa, the original homeland of Konkani speaking people, took place in the year 1294 A. D. as per records preserved in the State Archives Department of Kerala. But the mass migration of the community belonging to various sects took place only during16th Century A. D. when the Portuguese established their Inquisition in Goa. The folk songs which we have collected in this book have come by oral transmission and have been handed down from generation to generation. The songs appear to be several centuries old. None cared so far to preserve them in writing. Innumerable songs have been lost due to indifference and carelessness of the so called moderns. The Sabha took every care to see that maximum number of songs are preserved by compiling and editing them in book form. The first volume of Konkani Folk Songs under caption "Konkani Lok Geet" compiled and edited by the Secretary, Konkani Bhasha Prachar Sabha was published in the year 1976. Original tunes for each song were recorded in tapes and we have kept a tape library of the same.

The folk songs so far collected pervade all walks of life. They are associated with religious rites; social ceremonies and

all forms of occupation of men and women whether young or old. There are songs of love, beauty and youth, glories of the past and dreams of the future. These valuable songs are fast fading out of memory. The day-to-day life of the community finds its full depiction in these folk songs. They also deal with relationship of man with his environments. There are songs highly colourful, fantastic and exciting, full of movements and actions. Some of the songs appear to be of much historical value as they pertain to Portuguese Inquisition in Goa, Mr. N. V. Krishna Warrier, then Director of the State Institute of languages, Kerala in his letter addressed to me of the date 27th October, 1969 writes : "I understand that a very rich folk literature is enshrined in the Konkani Language and I think the Sabha will be serving the cause of Indian literature if they come forward to publish this literature in Nagari Script".

The Sabha is greatful to those informants who came forward taking great pains to help the Sabha for recording a rich variety of folk songs floating on their lips, which the later helped us to transliterate them in Nagari Script for publication in this volume. The list of informants with their names and addresses are given elsewhere. I also wish to put on record the help that I have received from Smt. Sarojini P. Mallaya, Miss. Susmitha P. Mallaya, Nagesh P. Mallaya and Miss. A. Lakshmi Bai in the matter of reading the proofs and allied work relating to the publication of this volume.

A scene from one of the folk songs which is titled "Bhoval Gai" (a cow with calf standing in front of a tiger) is published in this book as front cover picture.

Some of the songs published in this book with some Marathi and Gujarathi words retained in Konkani, show the "Give-and take-policy" followed by languages in old times. There existed friendly relations between languages. One can find copious Konkani expressions being retained in old Marathi works like Jnaneswari, a Marathi literary work written by Jnaneshwar. The Konkani words used by Jnaneshwar are not now current in Marathi. The words current in one language used in other language will not make the language a dialect of the other *vice-versa.* Konkani is recognised by Sahitya Akademi as an independent literary language of India. It is now included in the 8th Schedule of the Indian constitution as one of the National languages of India. Besides, a chair for Konkani Studies & Research is now established in the Mahatma Gandhi University, Kottayam. It is at this juncture the Sahitya Vibhag of Konkani Bhasha Prachar Sabha brings out the present volume on folk songs in Konkani of Kerala.

There are liable to be mistakes in the wordings etc. in the script as the language is of olden days but in case any person has real knowledge about the songs, he/she is humbly requested to come forward to help us in correcting them, so that we will be able to incorporate the changes in future editions.

Cochin - 2
10-10-1998

N. Purushothama Mallaya
Secretary
Konkani Bhasha Prachar Sabha

Letter dated 10-5-1976 addressed to N. Purushothama Mallaya on the book "Konkani Lok Geet" published by the Sabha in the year 1976.

SUNITI KUMAR CHATTERJEE

NATIONAL PROFESSOR OF INDIA
IN HUMANITIES

MAY 10, 1976

Residence :
"SUDHARMA"
16, Hindustan Park
Calcutta - 29
Phone : 46 - 1121

Office :
National Library Campus
Belvedere
Calcutta - 27
Phone : 45 - 5319

Sri. N. Purushothama Mallaya
C/o. Konkani Bhasha Prachar Sabha
Sahitya Vibhag
Palace Road, Cochin - 2
Kerala State.

Dear Sri. Mallaya,

Thank you very much for the "Konkani Lok-geet" or a collection of Konkani Folk Songs which came to me a short while ago. This is a very well arranged book giving Konkani Folk songs and Ballads, which naturally as they were collected in Kerala give the Kerala form of Konkani which I believe other Konkani speakers will be able to understand. In any case, from distant Bengal because it is printed

in the Devanagari script I can pick up here and there the meaning of passages and sentences and of course of many words. You have done a good thing in adopting only Devanagari for Konkani in all its various forms as current in Kerala, in Karnataka (South Kanara), in Goa and in Maharashtra and elsewhere. Of course for local use for the convenience of those who are accustomed to the Kannada and the Malayalam script, you may continue in some publications the use of the Kannada and the Malayalam scripts. But your ideal should be Devanagari and only Devanagari for Konkani.

Wishing you further success in your other publications which you have in hand,

I remain,

Yours Sincerely,

Sd/-

(Sunitikumar Chatterjee)

FOLK LORE IN KONKANI WITH SPECIAL REFERENCE TO KERALA

In the matter of folk-lore Konkani is a rich gold mine. Its folk songs and folk music dates back to several hundreds of years and have one of the richest traditions among Indian songs. Even to this day in rural and urban areas of Kerala, North and South Canara districts of Karnataka and the Union Territory of Goa one can hear folk songs in Konkani being sung by elderly men and women belonging to Konkani speaking communities.

The first migration of Konkani speaking people in Kerala from Goa, the original homeland of Konkanies, took place in the year 1294 A. D. as per records preserved in the State Archives Department of Kerala. But the mass migration of the community belonging to various sects took place only duing 16th century A D. when the Portuguese established their Inquisition at Goa. Konkani speaking people of Kerala consists of Brahmans called Saraswaths, Kudumbies field labourers by profession, Vaniyas, Goldsmiths etc. Folk songs sung by the communities speaking Konkani specially in Kerala associate with religious rites, social ceremonies and all forms of occupation of men and women whether young or old. There are songs of love, beauty and youth, glories of the past and dreams of the future. These valuable songs are fast fading out of memory. The day to day life of the community finds its full depiction in these folk songs. They deal with relationship of man with his environments.

Fugade dance is one of the oldest surviving dances pertaining to Konkani in Kerala. It is found in the midst of Kunbi community settled in Kerala It is a farmer's dance. It is usually performed during Holi festival. Newly married couples working in the field join in a group and express their various feelings, homely life, chastity of their married life and dreams of the future. They worship trees, move around and offerings are made. In one of the songs mention is there of the birth of a child and address is made to a male member to bring oil to light lamps for the performance of rituals.

The song begins,

"Ashi Dahv Thashi Dahv

Tendulecha Bela

Gharanthu Vonee Balanjalya

Thelak Dhavrae Anna"

You climber Tendula (Cephalandra Indica) run this way and that way. In the house our sister-in-law delivered a child, run for now oil.

"Thaila Hallem Deevak Ghale

Voneek Jalo Cholo"

The oil is brought and put in the lamp lighted. Born a male child to the sister-in-law.

The songs are highly colourful, fantastic and exciting, full of movements and actions. Songs reveal full of vitality

extolling the virtues of open air occupation to which they are engaged.

"Yedi yedi Phula
Ambulee, Keeru
Choncheitha"

The Parrot perching on the mango tree bites bit by bit the tender mangoes from the bunches.

"Vateri vache Bayilank Kithyak
Keeru apaitha"

Why the parrot is calling the women passing on the way to their field.

Their songs are therefore a significant contribution to the rich diversity of indigenous folk dance. Music of the song has a elemental rhythm which find suitable expression through strong drum beat and play with sticks in their hands. They sing short quick tempo verses to the beat of the drums played. As the drum beat reaches into a rhythmic beat the women in their costumes face into a step and dance the Fugade. The married women wear the saree keeping folds called `Kas' in the back. They wear the saree without blouse and cover the upper portion of the body by putting a knot (Gosh) below the neck thus covering the rest of the body. Words retained in the Fugade are old standard Konkani of the 16th century A D.

Zigmo dance being a satirical one is performed by young

and grown up girls of the same colour during the month of Phalguna.

The song opens,

"Zigmache Vellari
Pongeeru phulella
Eka sayeechee chedua
Khelak ayeelee"

At the time o Zigmo the Pongeera tree flowers, girls of the same complexion have come to play.

"Mugaya Baleigo
Thu kale kithyak
Zigmo kheluk Ayilena?"

Calling a girl by name Mugayas a question is raised why she had not come to play Zigmo yesterday?

Zigmo dance associates with music is a satirical one performed by young and grown up girls of the same colour during the month of phalguna. The song opens,

Zigmache Vellari
Pongeeru Phullela
Eka Sayachee Chedua
Kheluk Ayeela

At the time of zigmo, the pongeera tree flowers, girls of the same complexion have come to play.

The field labourers especially men folk never think about their future. They spend their daily earning without savings. They are always in difficulties. The women folk do hard work. They play a major role to maintain the family. There difficulties are depicted in songs. In one of the songs their household picture is depicted.

"Vatay Nathilae Javche Kasi

Gindi Natilae Amche Kasi

Ya Govalay Kadche Pasi

Thodanthu Udun Marche Kasi"

(Without a plate how can we take meals, without glass how can we wash our mouth? It is better to jump in a canal and prefer death than to take care of the husband). Women naturally play due role to give helping hand to husbands. The song thus reveals.

Suryu Udaila Manku Nedaila

Mankuli Baile Thivai Godak Singartha

(Sun is rising, Manku is asleep. Wife of Manku is decorating the horse) Their songs are therefore a significant contribution to the rich diversity of indigenous folk dance.

In one of the songs BOR BALE BOR mention of Sasasti of Goa is made. This shows that the place from where the

Konkanis settled down in Kerala is Sasasti, that is, the present Salcette of Goa. The song thus begins,

"Bor Bale Bor thi ya Bareechi thya Bareechi Bor

Mejo bhavu Saste gelo thanga jale Phale ·

Sashte Gelo ethi Hallai

Sastiche Madal hadoon

Kavad Bhandeele"

(My brother went to Sasti. There it became Morning. You went Sasti. What you have brought? Brought the leaves of Coconut from Sassti, Door is built).

There are several anonymous Konkani ballads that have been handed down from generation but which are still sung by people. To cite an example :

Vatten Vattalya Vattecha Valara

Rukmini Kulera Bollavasangla

"Oh, Bangle-seller passing by the way please go and inform Rukmini's parents.

The bangle-sellers replies :

Aum Nena Vatta

Aum Nena Theta

Aum Nena Rukmini Kula Gotra

(I do not know the way, I do not know the exact location. Rukmini, I do not know the Kula Gotra).

Rukmini replies :

Ek Dhari Champa, Ek Dhari Amba

Thei Ghara Rukmini Maya Bapa

(On the way there stand one side a Champa tree and the other side a mango tree. That is the house of Rukmini's parents).

There is some children's literature in Konkani folk literature. There are quite a few folk songs and folk tales meant for children. Most of the nursery folk songs deal with beautiul objects of nature to which children are easily attracted. For example :

(1) Pavsu Jhodu Kasi Yeta

Pappal Maddi Kassi Halata

(How the rain and storm comes, how the arecanut tree with its arecanuts dances)

(2) Kakya Tu Goyan Gelolve

Puthale Mama Dikilve

Aji Pahyi Yethol Mahntalve

This song is addressed to a crow which is pointed out to a child. The crow is asked whether it had gone to Goa and

there seen the child's uncle and whether the uncle had said that he would be coming today or tomorrow ?

There is also Portuguese war song sung to children to hear. It begins,

Pharngyali Tharuva Ailee Sola Sathera
Pangyache Pettu Polo
Ghayu zalorai
Ghayu zalorai

(Ships of the Portuguese sixteen or seventeen in number have come. Blow of the oar was received. It wounded us. It wounded us).

One can find Buddhist ideal inspiring the minds and thoughts of the people of Goan origin. "Ahimsa" preached by Buddha can be noted in the folk songs sung by elderly women in Goa. "Bhoval Gai", a folk tale preserved in a folk-song, teaches children to lead truthful and fearless lives not caring for sufferings. It is the story of a cow that which went to a hillock and saw a tiger ready to pounce upon it as its prey. The cow agreeing to be the food of the tiger requested that she should be given time to come back after informing her young calf and making arrangements for its future living. The tiger agreed and let the cow go which returned with its calf also; both mother and daughter offering their bodies for his prey felt remorse and allowed them to go anywhere free to lead a peaceful and happy life in the forest. The place of the cow mentioned in the story is "Theravati-nagar" which looks like a

former resort of Buddhist Bhikkus in Goa. This song is widely sung in Kerala and other places even today.

"Godde" is another form of verse which describes the story of Sravana Kumara and the Ramayana in whole. It is usually sung in groups and is anonymous. A line which frequently repeated is :

"Are Putta Sravana Tan Lagaliga"
You my son Sravana I feel thirsty"

"Tanalagun Sravana Panee Hadoo Geloga"
"Got thirst Sravana went to bring water"

The first part of this "Godde" Ramayana is published by Konkani Bhasha Prachar Sabha in its publication 'Lok Geet' in the year 1976. The other parts written in palm leaves preserved by Purushothama Pai of Mundassery family of Ernakulam were published by Konkani Language Institute, Karnakodam, Ernakulam by its Director Prof. R. K. Rao. Besides these, there are a good number of folk songs inherited from generation to generation which also come under the traditional poetry.

In the oral songs that exist are mostly of Bhakti tradition and they are ***Seethasudhi, Yasodhi Sundari, Gaik Dhar Kadtha, Uttaray Krishna, Sudham Charitra, Druva Charitra, Krishnak Vokad Pivovche, Thulasi Devi, Sitache Swayam Varu*** and marriage songs called ***Sobhan Arathi*** and so on.

Yasoda Sundari belongs to Folk-literature which brings

Bhakti among all especially in the young minds of boys and girls when they hear the song. It begins thus,

Yasodi Sundari Krishna Looti Bhari

Karthgo Murari Sangtha Thuka

Ashi Mhonu Gopiyo Sangtha Yasodek

Vrata Kari ek Bhudi Changi

The Gopis requested Yasoda to do Vrata in order to get good intellect to Krishna and therefore Vrata is to be perormed.

It is high time that the Centre or State Governments concerned and organisations like India Folk lore Congress and those interested in folk art and literature undertake the valuable work of collecting the folk literature current in different languages including Konkani and these folk songs, ballades and folk music should be properly transliterated and translated and this will besides being of use to philologists and the anthropologists will give pleasure to ordinary readers and listners. A tape library should also be maintained.

ACKNOWLEDGEMENTS

Sources - Informants and Place of Origin

1.	Smt. K. Saradha Bai	Cochin-2
2.	Smt. V. Draupadi Bai	"
3.	Smt. Srimathi S. Kamath	"
4.	Smt. Padmavathi L Bhat	"
5.	Smt. Ganga Bai	"
6.	Smt. V. Saraswathi Bai	Pallippuram
7.	Smt. G. Ganga Bai	Vaikom
8.	Mrs. Mohini R. Shenai	Cochin-2
9.	Mrs. Chandravathi	Kodungallur
10.	Smt. Sanjeevini Bai	Cochin-2
11.	Smt. Sundari Bai V. Kini	"
12.	Mrs. Lakshmi Moopathi	"
13.	Mrs. Lakshmi Balan	"
14.	Smt. Radha Bai	"
15.	Smt. Manikka Bai	"
16.	Miss. Sreemathi K. Kamath	Cochin-2
17.	Smt. Jayanthi Kamath	Cherthala
18.	Smt. Padmavathy Prabhu	Kodungallur

विषय सूची

प्रष्ट

गोड्डे ओरावंचे
(रामायण लोकगीत)

ॐ नमो गणेन्द्रा पार्वती नन्दन गा 'ण्डो'
चौधायि विद्यांचे स्वामि तुमी गजानना गा ”
दुसरें नमन मिजे सरस्वती चरण गा ”
तिस्सरे नमन म्हजे कुलदैव चरण गा ”
चौथे नमन म्हजे माता पिता चरण गा ”
पांचवे नमन म्हजे पण्डरीचे राय्या गा ”
सट्टवें नमन म्हजे कपिवर चरण गा ”
सत्तवें नमन म्हजे अष्टदिक्पाल गा ”
अठ्टवें नमन म्हजे योग्यां चरण गा ”
नववें नमन म्हजे श्रीराम चरण गा ”
दस्सवें नमन म्हजे नाहिं कळलें गा ”
इक्रावें नमन म्हजे इक्रायि रूद्रांक गा ”
इतुकें उपरि एकु नवलयि जल्लें गा ”
जा चेन्दाचि कावडि श्रवणाच्या खांघारि गा ”
काशि जात्रा करुन श्रवण हिण्डूक लागलो गा ”
क्षेत्रानीं क्षेत्रां श्रवण हिण्डूक लागलो गा ”
तीर्थांनि तीर्थ श्रवण हिण्डूक लागलो गा ”
हिण्डतां हिण्डतां घोर वनांत पावलो गा ”
त्या वेळेरि जाचेन्द दोगै श्रवणाक बोलती गा ”
अरे पुत्ता श्रवणा तान लागली गा ”
पाणी घेवनु प्राणु कण्डी पावलो गा ”

ऐसें वचन हांवें बप्पाचें आयकिलें गा 'ण्डो'
वचन आयकूनु श्रवणान नमस्कारु घल्लो गा ”
नमस्कारु करुनू श्रवण उठावनु चाल्लो गा ”
चालतां चालतां एकु वृक्षु देखिलो गा ”
वृक्षाचे तळीं श्रवणान कावडी ठेविली गा ”
काशी कमंडलू घेवुनु श्रवणु पाणि हाडूंक गेल्लो गा ”
वनान्तु वनान्तु श्रवणु पाणि सोदितो गा ”
पाणि मेळूंक श्रवणु बहु कष्ट पाविलो गा ”
रात्रिं जल्यरियि श्रवणान पाणि देखिली गा ”
तटाकाचे तीरीं रय्नान पाणि देखिली गा ”
हृदयजीं श्रवणु पाणी भरितो गा ”
पाणी भरुचे वेळेर शब्दु पैं जालो गा ”
शबदु भेदु रय्यान एकु शबदु ऐकिलो गा ”
शबदा सारिखें ताणें बाणु काडिलो गा ”
कण्णडि ओडूनु ताणें बाणु विन्दिलो गा ”
बाणु एवुनु तज्जें हृदय भत्तिलें गा ”
राम राम म्हणून तोवै धरणींर पडिलो गा ”
त्या वेळिरि दशरथ रायु धावनु पाविलो गा ”
धावनु येवंचें वेळेरे मृगचियें नवें गा ”
श्रवणाक दिकूनु रय्याक मनांत दिस्सलें गा ”
अपराधु जालो म्हजो नाहिं कळेंलें गा ”
ब्राह्मणाचि हत्या म्हजा पापियाक घडली गा ”
एसें देखूनुं रय्यान रुदन केलें गा ”
त्या वेळेरि श्रवणु रय्यासिं बोलितो गा ”
काय कार्यासि रय्या, रुदन करतो गा ”

तुजे बाणानि मिजें मरण सांगिले गा 'ण्डो'
म्हज वधीलारि तुजो दोषुचि ननें गा ”
पाणिया वीणा दोघै जाचेन्द राहिले गा ”
ऐसें बोलूनु ताणें प्राणु सोडिलो गा ”
वचन आयकूनु रय्यान कमण्डळु घेतिलो गा ”
श्रवण ब्राह्मणाक रय्यान हतीं घेतिलो गा ”
चालतां चालतां मागीर जाचेन्दा देखिलो गा ”
हुंकारु दिवंनु ताणें पाणि दीघली गा ”
हुंकारु ऐकोनु राजाक जाचेन्दु बोलितो गा ”
पाणियां धाडिलों म्हणून आमि निशेंलें गा ”
क्षीणला भागला तरी क्षमा करावें गा ”
तुजा वचन आमी कोणाक सांगावें गा ”
उत्तर बोलूंचेरि पाणिला येन गा ”
ऐसें ऐकून राजा बोलूंक लागलो गा ”
सात दिवसिं राजा राखूनु बेसलो गा ”
अपराधु जलो मजो नाहि कळलें गा ”
मृग म्होणु तुमचा पुत्राक मारिलो गा ”
सहस्रापरधु तुमी क्षमा करावे गा ”
ऐसें ऐकूनु जाचेन्द रुदती गा ”
प्राणप्रिया पुत्रम्हज्या श्रवणा रुदति गा ”
ताळियो फुटूनु दोघै रुदन करती गा ”
हृदय फोटूनु दोघै रुदन करती गा ”
प्राणप्रिया पुत्र म्हज्या श्रवणा रुदती गा ”
रुदतां रुदतां रय्याक शापु दितलों गा ”
ऐसेसीं पुत्राक सोडून मारुनि घेतलें गा ”

ऐसें बोलूनु ताणीं प्राणु सोडिलो गा 'ण्डो'
राम राम म्हणून ताणीं प्राणु सोडिलो गा ”
तेग जणालें रय्यान दहन थै केल्लें गा ”
शेषक्रिया कोरूनु अयोध्ये चालिलो गा ”
अयोध्ये नगरिये उत्सवु माण्डिलो गा ”
अयोध्र्ये एवुनु राजा रुशींक भेटिलो गा ”
वनांतलो वृत्तान्त सांगूक लागलो गा ”
शापाक कारण अत्तं कैसें करवें गा ”
शापाक कारण अत्तं यागु माण्डावें गा ”
यागु कारण तुजला पुत्र जन्मती गा ”
ऐसें वचन रुशीन रय्याक सांगिलें गा ”
वचन ऐकूनु रय्यान यागु माण्डिलो गा ”
समस्त रुशींक मेळोवन एकु यागु माण्डिलो गा ”
ताटके निमित्त यागु शुद्धचि नवें गा ”
त्या वेळेरि रुशीश्वर रय्यासिं बोलती गा ”
समुद्राचे पैले तीरीं श्रृंग मुनी आहे गा ”
श्रृंग मुनी ऋषी वीणें यागु शुद्धि नवें गा ”
समुद्राचे पैले तीरीं कैसानि जावूं गा ”
रुशी ओट्टूं आणुनियां नौअें करावें गा ”
ऋषीश्वरा देखून रय्यान नमस्कारू केल्लो गा ”
त्या वेळेरि रुशीन रय्याक आशीरवादु दिल्लो गा ”
कोण कार्यासिं रय्या ऐसें आयिलो गा ”
वनां तले वृत्तान्त मुनीक सांगिलें गा ”
शापाचें वर्तमान मुनीक सांगिलें गा ”
शापु कारण एकु यागु माण्डिलों गा ”

ताटका निमित्ति यागु शुद्धचि नवें गा 'ण्डो'
त्याचे कारण मुनी अयोध्यां चालिलो गा ”
ऐसें वचन रय्यान मुनीक सागिलें गा ”
वचन ऐकोनु मुनी भायर सारिलो गा ”
गुडियो तोरण आनी मान्दूक लागले गा ”
वाध्य वाजोवनु मुनी भायर सरलो गा ”
अयोध्यां एवूनु याग कुण्ड घातलें गा ”
सात योजन विस्तार कुण्ड घातलें गा ”
समस्त रुशींक मेळोवन एकु यागु मांडिलो गा ”
यागांतुले श्रेष्ठ मुनीक काड्डूक लागलें गा ”
कैकयीन वृत्तान्त मन्दिरीं ऐकिलें गा ”
त्या वेळेरि कैकयी राणी धावनु पावली गा ”
धावनु येवूनु तीणें यागु घंदु केलो गा ”
यागांतुले श्रेष्ठ मुनीन दोनि पिण्ड माण्डिले गा ”
आपापुलो भागु दोनीय रणियेक दिल्लो गा ”
पिर्तमलो पिण्डो कौसल्या रणियेक दिल्लो गा ”
तशेंचि पिण्डो तिका कैकयिसीं दिल्लो गा ”
समस्त रुशीन मेळ्ळून रय्याक आशीर्वादु दिल्लो गा ”
दक्षिणा दिवूनु रय्यान यागु चालिलो गा ”
तीनि मस्सारि गर्भु कौसल्येसीं जल्लो गा ”
तीनि मस्सारि गर्भु कैकयीसीं जल्लो गा ”
तीति मस्सारि गर्भु सुमित्रासिं जल्लो गा ”
कौसल्या राणियेन विरून रामु जन्मलो गा ”
कैकयी राणियेक भरतु जन्मलो गा ”
सुमित्रा राणियेक लक्ष्मण-शत्रुघ्न जल्ले गा ”

दशरथ रय्याक चौघय पुत्र जन्मले गा 'ण्डो'
पुत्रांक देकूनु रायु आनन्दु पाविलो गा ''
अयोध्यां अश्शिले लोकांक सग्गै सन्तोषु पाविलो गा ''
धावे दिवसीं रय्यान सट्टी पूजिली गा ''
सवासिनो मेळून बाळांक पळोण्यां ठेविले गा ''
रामु-लक्ष्मण ऐसे नाव ठेविलें गा ''
तैसेची नांव भरत-शत्रुघ्न ऐसें ठेविलें गा ''
चौघय पुत्रांचे रय्यान जात कर्म केल्लें गा ''
चौघय पुत्रांक रय्यान आभरण घालें गा ''
कण्ठीं पदक माथ्यार मुकुट शोभती गा ''
धनुष्याचि विद्या चौघय पुत्रांक शिकयिली गा ''
त्याचि कथा आनीक फायि सांगिन गा ''

---

2. सीता शुद्धि

1. हनुमन्तु गेल्लो सीते शुद्धि-रामचन्द्रान दिल्ली मुदी
समुद्र उल्लंखन कोर्नु-हनुमन्तु पावलो लंकेरि ॥

2. घेतां सीते सुद्धि-दिकीली मण्डोदरी
पावला अशोक वृक्षारि - बेसूनु चोयता चारि दिकारि ॥

3. रामाल दूतु बेसला रुखारि - यो सामकी म्हजे मुखारि-
पांय पोणु रबिल मुखारि स्तुति कर्ता भक्तिरी ॥

4. सीता उलयता दुता लगी - दिरबांकुरा मुळा मुखारि
तोडोवु इत्तें वोर्का धरारी - मुद्रिका दवर्ल्ली सीते हत्तारिं ॥

5. रामान इत्तें सांगिल्लें तुल्यागि - चूडारमणी दवर्ल्लि हत्तारि
तोडोवु नात्तिल्लें वचूं धरारी - विवरू सांगू रामा लगीं ॥

6. लगली आवसू भूक म्हाका - भूमिरि पळ्ळेलें फळ खांवक
मर्कड स्वभावु काड्रूं नक्का - आयिलो विवरू कोळोंव नक्का ॥

7. वनांत बळयिलो दूताक - नाशु हळ्ळो वनांक
रावणान बळ्ळैलें सैन्याक - धोर्नु हाडाय वानराक ॥

8. बल्लान केल्यां सिंहासन - बेसला रावणाचे सामन
सीते हळ्ळेलें तुग्गेलें जयपण - रामा पसूनु तुक्का मरण ॥

9. नाशु हाडाय वानराक - ना सम्मत विभीषणाक
न्यायु ना वानराक मारुक - उणत्व हाडाय बालाक ॥

10. उज्जो लायलो बालाक - नाशु हळ्ळो लंकेक
रक्षण केल्लें विभीषणाक - रामचन्द्राले भक्ताक ॥

11. समुद्रान्तु बुडेयले बाल - समुद्रान्तु रबिलें पाळ
हनुमन्तान वडवयलें बाल - वानराचे बाल डम् ॥

12. यात्रा संगूनु भायर सरलो - समुद्र उल्लंखन केल्लो
दिकिली स्वामी सीता मायेक - तोडोवु नत्तिलें वचून हाडाय ॥

13. वानर समेत घल्ला सेतु - रामन केल्ला रावणा वधु
सीते हळ्ळेलो संतोषु - रामा केल्ला पट्टाभिषेकु ॥

14. अमगेले कप्यिं दुर्लभान - हनुमन्तान केल्लें श्रद्धेन
वानराचेर अस्सिलें भक्तीन - रामान दिल्लें पंति भोजन ॥

15. राम राम राम सीता राम राम राम हरे
राम राम राम सीता राम राम राम हरे ॥

3 वळारु

वटेन वत्तल्या वटेचे वळारा
रुक्मिणी कुळारा बोलावें सांगलां ॥

हांव नेण वाट हांव नेण थेट
हांव नेण रुक्मिणी कुल गोत्र ॥

एक दारीं चंपा एक दारीं अंबा
तें घर रुक्मिणी माय बाप ॥

खटळ मंचारि बेसल्या रुक्मिणीचे बापसू
रुक्मिणी धुवेन बोलावें सांगलां ॥

खंडि भरि हाडीन कुंभेरी धाडीन
तवळि रुक्मिणी धुवेक बोलाविन ॥

धोलेरी बेसल्ले रुक्मिणीचे आवसू
रुक्मिणी धुवेन बोलावें सांगलां ॥

खंडी भारि हाडीन कुंभेरी धाडीन
तवळि रुक्मिणी धुवेक बोलाविन ॥

गुलबावल्यानि खेळतल्ले रुक्मिणीचे भयणी
रुक्मिणी अक्कान बोलावे सांगलां ॥

गुल्लो जो पाडिन बावल्यो जो ठेविन
तवळि रुक्मिणी भयणीक बोलाविन ॥

बणशिरवारो करत्तल्ले रुक्मिणीचे भावजे
रुक्मिणी नणदेन बोलावे सांगलां ॥

एक मडकी चडयतां एक मडकी देंवयतां
तवळि रुक्मिणी नणदेन बोलाविन ॥

अंगडि वत्तल्या रुक्मिणीचे भावा
रुक्मिणी भयणीन बोलावें सांगलां ॥

हाड्चारे गंगाळें न्हाणयां भर्या पाणी
आपण जातां राणी रुक्मिणी ॥

दूरा जें थकूनु बंधु जो देखिला
पाटु जो सोडिल्ला सुंवरणाचा ॥

एक हात्तिं तंबिया एक हात्तिं फोड्डवा
पाय धूयि बन्धुवा रुक्मिणी ॥

पांय धुत्तां पांय धुत्तां दोळ्यां आयलें दुख
आजि इत्तें जल्लें रुक्मिणी भयणी ॥

अन्धण विन्धण दिल्लें मरे भावा
खोवल्या खत्तिरि जव्वो अणकितीं ॥

जव्वो रे अणकितीं नण्दो शब्दु दित्तीं
शेजार घरकडच्यो बायलो व्हय व्हय म्हणतीं ॥

गांव गांव चे शेटी धरला उठाउठीं
खोवलो घडवितीं सुंवरणाच्या ॥

संवरणाच्या खोवल्या रुप्याची दोरी
ताक घांटित गोरी रुक्मिणी ॥

ताक चाळतां ताक चाळतां खोवल्या लागला गोळा
तांतू दिकीला तीळा कस्तूरिच्या ॥

4. देव भोंव्ण्डेक वत्ता

गोकुळीं माजारीं रय्ये तुळसी वृन्दावन
शोभत दिसीं कदळी वन तो तो खेळु कृष्णांचा ॥१॥

गोपिका म्हणे हरि हो देवानु ऐसी निद्रा कर्यायि
आमि जातां आमचे घरीं आमची रायि कोपल्या ॥२॥

हातुळण याला पालकी मंचा दिव्या दिल्ला सेतु
भायर अभी श्रीकृष्ण देवु रय्येन दार उचळिल्लीं ॥3॥

उचळिलीं दारं कृष्णु निधाला मन्दिरीं
देव पडले पालङ्गावरि देव कंय वाटविसरले ॥४॥

अगा अगा पडियारा, आजि देव एब्द्रोळु येने घरा
भायर भरली मद्दमी राति देव खंय वाटविसरले ॥५॥

आगे आगे हा माये तूं अशी नवल परी
चौधाय भुवन ताजे उदरीं देव खंय निद्दें भ्रमल्ले ॥६॥

शुभ्र बन्तु फल्लें देवानु धर्मा वेळु जाला
अन्धार पेटूवुनि गगनीं उजवाडु जला ॥७॥

सुंवरणाच्या तंबया राणी पांय पकडूं आयली
तुमची निद्रा बायासीं गेली सगळीय रात्रि खळवल्लीं ॥८॥

देवानु तुमचे आंग म्हळेलें निंबुव्याची कान्ति
कोण नारिये कंकण लागल्लें फाटी ? ॥९॥

यमुन तडिये चरयतंवतें घोस्सें
केदकीचे पत्तें लागूनु थंय म्हजी फाटि शिरली ॥१०॥

देवानु तुमचें तोंड म्हळेलें सुरियाची कान्ति
कोण नारिये काजल लागल्लें मुखीं ॥११॥

बारा वर्षीं गेलों अम्मायेचे घरीं
अधर चुंबन केल्लें थंय म्हाका काजल लगल्लें ॥१२॥

हातींचे हातवोटे देवानुं कानांचे ते गंटे
तुमकां साजे तुमचे मोटे ते तुमीं कोणाक दिल्ले ? ॥१३॥

अर्जुन कुमारु तो आमचावो भाचो
ताजे प्रुवा वोराडू जाता थंय आमी जांये दील्लें ॥१४॥

हातींची मुद्रिका देवांनु गाळां तुळमणी
तुमकां साजे सारंगपाणी ती तुमी कोणाक दिल्ली ? ॥१५॥

अर्जुनाची राणी ती सुभद्र आमची भयणी
तियेचे पवा वोराडू जात्ता थंय आमी गवन केल्लें ॥१६॥

पीतांबरु शेल्ला देवानु कास मिरविल्ला
कोण नारिये शेल्ला परतूनु हाडिल्ला ॥१७॥

गेल्लों आड वटेन बेसलों राजवीथीं
पडलों पोरोटां साठीं थंय म्हजो शेल्ला परतल्ला ॥१८॥

कुंकुम कस्तूरी देवानु लांविल्ली अंग
फुल्लां तुरंबिलीं चांग तीं तुमी कोणाक दिल्लीं ? ॥१९॥

समुद्राचे वेळेर मांडिली तेंडु फडी
थंय सुंटली म्हजी केसांचि वोली थंय म्हजी फुलां निसरलीं ॥२०॥

स मासं खोपू घातल्या रे गवळ्या
वण्णो घडविल्यो चामारा त्यो तुमी कोणाक दिल्ल्यो ॥२१॥

यमुन तडिये चरयवंत्तें धवलें
सुंटित गेल्लों रायकमळं थंय म्हजो वाण विसरलों ॥२२॥

देवकिये पुत्रा सुकुमावुरे जाला
फाटी शिरिल्ली गोपाला निरू तें सांग ॥२३॥

भुरग्यां खातीर गीत

5. जोय पुता

जोयि पुता जोयि ज़ोय करूंक तुका
पळ्ळें घालूं रुखा चंदनाचें ॥
चंदनाचे रुखा सुवर्णाच्यो दोरियो
जूं काडतायि राणियो अमगेल पुता मौसियो ॥
सिरपुटाची नाणी नांणियां न्हाणोवंया
एक उत्तर जाणोव्यां आमगेल पुताले मवळ्याक ॥

6. हल्लत-धल्लत

हल्लत जारे पुत्ता धल्लत जारे
हल्लूनु धल्लूनु पुत्ता मामा थंय वचरे
मामान दिल्लेरे तुका पाट्याचे सालमू
पाट्याचे साल न्हेसूनु पूतु देवळांत वचरे

7. अव्वान्दो-पव्वान्दो

अव्वान्दो-पव्वान्दो एय्यायरे
पुत्ताले अंगणांत खेळायरे
पुत्तान घल्लेले वोरव खय्यायरे

8. घोणी-घोणी

घोणी घोणी घुमट वाजय-सात समुद्र उडूनु यो
सात गांव भोवनु यो-सात पर्वतारि बेसूनु यो
गोड्डा उदाक पीवनु यो-मिठा उदाक पीवनु यो
काळें कापड न्हेसूनु यो धवे घोड्यारि बेसूनु यो
चेरडुवांक सगळयांकयि घेवनु यो गो घोणी

9. चिरापुटुळं

दोन्दोन दोन्दोन चिरापुटुळं चिरापुटुळं
कोणाले मञ्चारि गडगडावंची गडगडांवंची
मम्माले मञ्चारि गडगडावंची गडगडावंची
मामु गेल्लो सांतेक सांतेक
सांते आंबो पिकोलो पिकोलो
घाली मामा पेशी पेशी
मामान हाळ्ळी म्हशी म्हशी
त्या म्हशीचे डेंकारो डेंकारो
अमचो मामु पेंकारो पेंकारो
दसा बासा वोन्नियो वोन्नियो
एकि वोन्नि निबटी निबटी
तिग्गेल चेरडूं पुवरा पुवरा
फूल गांथून माळुंया माळुंया
एक फूल जडत गेल्लें जडत गेल्लें
अम्बेल भावान दिकीलें दिकीलें
अम्बेल भावु चोरु चोरु
चोरा मारा कण्डेरा कण्डेरा
खण्डे पळ्ळें आड आड

चोर मेण्ड्याचें खाड खाड
खड्डा पळयो उव्वो उव्वो
चोर मेण्ड्याचो धुव्वो धुव्वो
धुवां लगलें पिश्शें पिश्शें
चोर मेण्ड्याचें निश्शें निश्शें
सत्तय पुंत्त आठय पुत्त झुजाक गेल्लें झुजाक गेल्लें
झुजा थकून दामु मेळ्ळो दामु मेळ्ळो
तो दामु गौरी दिल्लो गौरी दिल्लो
गौरीन आमकां पवि दिल्ली पवि दिल्ली
ती पवि बांयतु घल्ली बांयतु घल्ली
बायन आमकां उदाक दिल्लें उदाक दिल्लें
तें उदाक केसाम्ब्याक घालें केसाम्ब्याक घालें
केसाम्ब्यान आमकां दण्डारो दिल्लो दण्डोरो दिल्लो
तो दण्डोरो गायक घल्लो गायक घल्लो
गायन आमकां दूद दिल्लें दूद दिल्लें
ते दूद देवाक दिल्लें देवाक दिल्लें
देवान आमकां प्रसाद दिल्लो प्रसाद दिल्लो
तो प्रसाद मथ्यां मळ्ळो मथ्यां मळ्ळो
मथ्यांन आमकां उव्वो दिल्यो उव्वो दिल्यो
तो उव्वो पाक्यार उडयल्यो पाक्यार उडयल्यो
पाक्यान आमकां कोल्लु दिल्लो कोल्लु दिल्लो
तो कोल्लु चिंचे घाल्लो चिंचे घाल्लो
चिंचेन आमकां चींच दिल्ली चींच दिल्ली
चींचय खायाय ! बोटय खायाय !
शेणय मामाल गाय थोंण्टीच !!!

10. फरग्यांलें बावलें

फरग्यांलें बावले ते हांगा कशी पावलें
तें घालू मागता चोळी न्हेसू मागता वस्त्र ॥
खावूंक मागता पोळी
पोळियेरी तूप, ते फरग्यांलें रूप, रूप रे तें रूप ॥

11. गाग पुता गागा

गागा पुता गागा, बप्पा येतलो गागा, केकीं हाडतलो गागा,
पुता काडतलो गागा, केकीं दितलो गागा, गागा पुता गागा ॥

12. भोभो देवु

भोभो देवा भोभो दी, अम्मागेरी बाबू दी,
पुता खेळूंक बाबू दी ॥

13. अगो अगो म्हशी

अगो अगो म्हशी, घरां भितर चढशी
पायनिसरून पडशी, पेट्ट खावन मरशी

14. मणकी किणकी

मणकि किणकि ताता, सुंगट भाजून खाता,
एक सुंगट पोल, मणके माथ्यार सोल ॥

15. कक्को मेण्डो

यो कक्या, यो रे कक्या, गोया वचाक ।
कको मेण्डो काळो, कक्या एकु दोळो
अमगेले दुवे निडलारि अस सिंदूराचो तीळो ।

कक्को मेण्डो चोरू, कक्याक मारलो मारू
मारूक कळो वीरू, वीरू जल्लो थोरू।
कक्याक मरलो पकारि कक्को धावलो पक्कारि
धावनु धावनु धावनु गो धुवे।
बसलो तांगेल रूखारि
कक्को केण्डो गांवचो, गावांन गाव भोंवचो
अमगेले धुवे वारयार एव्नु उष्टे पुंजावन खांवचो

16. धल धुवे धल

धल धुवे धल, धतां धतां बावगली,केकीं खांवचाक
लागली, केकीं जालीं गोड्ड, अन्नूक दिल्ले केक्के,
अक्केक दिलो कुट्टुको, धुवे फाटिरी डुमको

17. अक्का म्हाका ताक नाका

अक्का म्हाका ताक नाका, केळ्या फोडीन वाडि म्हाका
अक्का गेली ताकाक, सुण्यान धरलो नांकाक
सोडि मिजें नांक, दीन तुका ताक॥

18. पावसु झोडु

पावसु झोडु काशि एता
पपळ मड्डि कशी हालता
मत्यारि सिंगूर तारिंग
बफुड गेला पुत्ता बोरिंग
दोनि बोर दी म्हजे मंतारे
आका लगी सांगूनाका दीता रे॥

19. यो रे बाळा चांपे कोळा

यो रे बाळा चंपे कोळा बेस पय्यारि
बाळु गोरो पोणसा गोरो
देहान् गोरो ॥

20. हालगो दुवे

हालगो दुवे हाल हाल म्हणतनी ।
हालावेरी धन भोरनु घांट वजितनी ॥

21. कक्को गोयांतु

कक्या तूं गोयां गेलोलवे ?
अमगेले पूतोले ममाक दिखिलवे ।
आजि फायि एत्तलो म्हणतालोवे
तरि तो एवुना म्हणतालोवे ? ॥

22. ता तिंगण

ता तिंगण बब्बा एक सानच वैंगण ।
ते वैंगणाचे फोडीन बब्बा तुका कोकोच्चि वाडिन ।

23. कारयाचा बी

कारयाच बी जरून दी
तुका नका माका नका बबले फोरा दी
बबले फोरा खेंय गेला तें
तयकिलेचे भाजे पोन्दा निपूनु बसला तें

चेरडुवांक खेळूक गीत

24. गज गज मल्लका मल्लका

गज गज मल्लका मल्लका, पीट वाटून कल्लोंवका
कल्लोंवका
पिटां पोळ्ळो बोरोडु बोराडु, मंथाराये खोरोडु खोरोडु
मंथारायी गेली रन्नान्तु रन्नान्तु, मंथाराये पूतु गेल्लो
कन्नान्तु कन्नान्तु
मंथाराये खाडा उज्जो लगोलो उज्जो लगोलो
आमगेला बाबु हसु लगलो हसु लगलो ॥

25. अट्टिके मिट्टिके

अट्टिके मिट्टिके नम नम काळिंगा भास्कर माजरा
शिवण्याचे काळ मद्धाळयाचे मद्धाळें कोणा फाटीर डुमको ॥

26. अपोनोंदो

अपोनोंदो तुपोनोंदो तुपांतुली रोंटी खाय्याय ओनोंदो
तोनोंदो खंधेरो ॥

27. आळेल्यो माळेल्या

आळेल्यो माळेल्यो दिव्याचो काजोल्यो पुताचो निढल्यो
सोदल्यो ॥

---

28. यशोदी सुंदरी

यशोदी सुंदरी कृष्ण लूटी भारी ।
करतगो मुरारी सांग ताका ॥
अशी म्होणु गोप्यो सांगता यशोदेक ।
व्रत करी एक बुद्धि चांगी ॥
वायट ते गुण वत्तले तेजान ।
करी तूं पूजन गणेशाचे ॥
मेगेल्या चेरडाक बुद्धिविनायक ।
चांग मोदक ते दीन तुक्का ॥
आयकूनि वचन हासता श्रीकृष्णु ।
कारुण्य निश्चयान लूटी कांहीं ॥
धन्य धन्य म्होणु कोरनु उपवासु ।
पूजितो विघनेसु यशोदम्मा ॥
शरकरेचो लाडू वीस आनी एकु ।
केले ते मोदक नैवेद्याक ॥
दवल्र्याचि हाडून निमगिता श्रीकृष्णु ।
केद्दान दिशी लाडू हाथु भोर्नु ॥
यशोदी सांगता ताका पुज्जा जावो पुत्ता ।
दीन तुक्का लाडु हाथु भोर्नु ॥
अशी म्होणु ताका ती गेली भाहेर ।
अिंगाळो हाडूक नैवेद्याक ॥
लाडूवाचे लागीं अशिल्लो श्रीकृष्णु ।
ताणे खेले लाडू सर्वेय घेवनु ॥

मोदकु तो गिळ्ळो घस्सा एक पडलो |
त्या वेळां यशोदी पावली थयिं ||
निवेद्याचे लाडू न्हयीं कायीं थयिं |
कृष्ण सांगता अम्मा म्हजें आयक ||
भायर तुं गेली ह्जार हुन्दीर |
आयले हांगा थोर सत्य सत्य ||
तांतु एक व्होडु हुंदिरु आसिलो |
ताजे फाटी बसलो भयंकरु ||
अंगाक सिन्दूर लायलो भयंकरु |
पाशांकुशधरु कोणु गे तो ||
हस्तीची सोंडाळ लोळता वैरी खाल |
मारलीगे किंकाटी भीव्नु हांवे ||
भीवनु ताळो सुकलो ताव्ने दीगे म्हाका |
धोर्नु हाडी ताका लाडू चोरले ||
गणपतिचो लाडू घेवनु गेलो चोरु |
हांव गुणकारु जालो देवा ||
ऐकुनि वचन यशोधा कोपान |
सांगता जनार्जन चोरु तूची ||
कृष्णु सांगता तिका हांव बहुसानु |
सर्वेय तोंडान हांव कशी गिळू ||
यशोधी सांगता ताका माका दाकयिरे तोंड |
मारिले थापट यशोधेन ||
कृष्णु सांगता तिका मारु नका माका |
हांव तोंड तुका दाकयिन ||

असी म्होणु तिका दाखयिलें तोंड ।
पळयिले ब्रह्मांड यशोदेन ॥
बहु गणपति आसयिची तांतु ।
तिका ते सांगताचि कृष्णु विष्णु ॥
घेवुनी अवतारु काडतलो भू भारु ।
रमारमणा धीरु पूजी ताका ॥

---

29. यशोदी गायक धार काड्ता

चोय्यायी - यशोदी एक गायाक धार काडता ।
खोल्लो धोरनु एक चेर्डुं रडता ॥
दूध मागूनु पिंवचाक आशा काडता ।
यशोदी गल्लाक उम्म दित्ता ॥
धार काडलेलें दूध अम्म दित्ता ।
तेंवय पीवनु चेहडुं दुसेरी रडता ॥
दूध मागूनु पिंवचाक आशा कांडता ।
हांसूचें तोंड चोयल्यार चंद दिसता ॥
पायांक गागरवाळे पायजळां अस्सय ।
कुर्टाक भांगराचें ऐलस अस्स ॥
हाथाक वज्रवळीं कांकण असा ।
केस बान्दूनु मोरा पाक आसा ॥
हे एक चेर्डान रेंव खेल्ली ।
अम्मान बान्दूनु मारुक बडी काडली ॥
तोंड विस्कळाव्नु बाव्गून चोयली ।
चोवदायि लोक देखूनु भीति पावली ॥

वन्नाचे गाडयाक बांधून घाल्लो ।
गाडो घेव्नु कृष्णु गरगडें पळो ॥
रुकाथकूनु दोनी पूरुष आयले ।
तांका कृष्णान सदां मोक्षु दिल्लो ॥
आयकायि हें चेरडुं कोण म्होणु ।
त्रिलोक नाथु तो बाल कृष्णु ॥
अवतारांन आयला महाविष्णु ।
करायि नमन ताजें मन दीव्नु ॥

---

30. कृष्णु उठाव्नु

पल्लें जांवुचे फुडे कृष्णु उठाव्नु
मेळेले गोवांळयाक् संगाति घेव्नु
उल्लेनत्तिले गोपि घरारि घूव्नु
मुल्याक् लांबेला शिंकयारी चोणु
मेळे मेळे धयि दूध लोणी खाव्नु
सान होड बुडकुळ सगयि भेतून घाल्नु
गलाक् धोरनु गेलो तो धाव्नु
कोपु आयलो ते गोपस्त्रियांक
तापतले नीले पचरि
रुप देकूनुचि रुप चोंवका म्होणु
ताप आयले ते व्यसनाचेरि
नन्द गोपाले गृहा भित्तेरि वोचूनु
कृष्णु निपूनु बेसलो वे म्होणु सोदुचे खातिरि

दिकू येनामु निपुनु वत्ताति
हे परमात्मा तू राख आंवका
राणि यशोदा देवी तूं आयक
ये सान कृष्णान दिवची बाधा
सहन जायनामु दिल्ली दुर्बोधा
स्नान करतना आमची कळ्ळी मर्यादा
मान अभिमान तुम्मी दान दींवका
हे सान कृष्णा लगी तुम्मी जाण जांवका
मनने मनने गान ऐकुनि
राति दीसु म्होणु कायना तका
जाति गोवाळो सर्वयि जांवका
नीति चुकूनु धयि लोणि चोरनु खांवका
जाति नीति सर्वय अर्पण ताका
अनाथु अशिल्याक् धातु म्हणतात्
प्रीतीर चलोंवचो जगन्नाथु म्हणतात
श्रीपति तूं प्रीतीन चलय
मात्र यशोदा अम्मी वत्ताय ॥

---

31. उठरे कृष्णा

उठरे कृष्णा वेळु जालो वसुरा सोडूक
मिठाची पुद्‌डी पळ्यारि अस्स दाँत घासूक
फुल्ल घेव्नु राधा आयला कृष्णा माळूक
पैंजळ घेव्नु रुक्मिणी आयला कृष्णाक घालूक

वस्त्र घेव्नु मडवळु आयला कृष्णा नेसूक
पुस्तक घेव्नु भट्टु आयला पचाँग साँगूक
उठरे कृष्णा वेळु जालो वसुरा सोडूक

32. देवकिलो दुवाळो

मद्यमिले रात्री वासुदेवु
आयलो देवकिये घरांतु
सपन्न उत्तरियां तूँम्का एकु पुत्रु वैयैला
एक् दिवसीं दोग्यो भैण्यों
पुष्पवन्त्यो जाल्यो
न्हाल्यो त्यो दोगीय धुल्यो त्यो दोगीय
न्हेशिल्ली देव अंग वस्त्र
कमळ फुल्लर्ली चांग गे भयणी यमूना तीरीं
हाता हातु धोरुनीया कमळं खुण्टीलीं काडियां
तुरंबिली वळ्यां तांका दोगीय स्नेहु जालो
दस्मती पूछे देवकी भयणी आंग न्हय तुजी वंझ
खंयि गेली बाळं गे तुजी नीरु ते सांग
सांगू गेलारि लज्जगो भयणी
ऐकु गेलारि भोंड
सच गर्भ कंसावुदियाले
सत्तवो गर्भु बलभद्रु
अष्टवे गर्भारि ताका कोण राखत नायी
दीन ऐकुले बाळिगें भयणी

वांचयन तुजो बाळु
होचि एकु बाळु गे भयणी
श्रष्ठी संभाळु
मन मोदयां तरी अुळ्ळा तुका पेड वाँदिन
एत्तना वत्तना देवकी कोणा रे बुल्लली
लागी देखिली फटीची भयणी
बोलूंक लागली सूख
दोळ्या भरलें दुख गे माये कंस चण्डाला
तीनी मासाची देवकी गुरुबिणी
दुवाळे पैं जाले दुवाळे उपनल्ला दत्तुगो तीये आंबे नींब्याचे
हाडाय आंबे नींब्बेय दुवाळे पूरोया
दुवाळे दुवाळे देवके राणिये संपूर्ण कोर्यां
चारी मासाची देवकी गुरुबिणी
दुवाळे पैं जाले दुवाळे उपनल्ला दत्तुगो तीये पेर बीरांचे
हाडाय पेर बीरंय दुवाळे पूरोया
दुवाळे दुवाळे देवके राणिये संपूर्ण कोर्यां
पांच मासाची देवकी गुरुबिणी
दुवाळे पैं जाले दुवाळे उपनल्ला दत्तुगो तीये खंड मंडयाचे
हाडाय खंडे मंडेय दुवाळे पूरोया
दुवाळे दुवाळे देवके रणिये संपूर्ण कोर्यां
सयि मासाची देवकी गुरुबिणी
दुवाळे पैं जाले दुवाळे उपनल्ला दत्तुगो तीये कपड पीतांबर
हाडाय कपड पीतांबर दुवाळो पूरोया
दुवाळे दुवाळे देवके राणिये संपूर्ण कोर्यां
सात्त मासाची देवकी गुरुबिणी

दुवाळे पैं जाले दुवाळे उपनल्ला दत्तुगो तीये खजूर दाराक्षिचींच
हाडाय खजूर दाराक्षिचींच दुवाळे पूरोया
दुवाऴे दुवाळे देवके राणिये संपूर्ण कोर्या
अठ्ठ मासाची देवकी गुरुबिणी ऐकु बेसली कथा
पोटांतुले बाळानिरे हुँकारु दिल्ला
बाळारे हुँकारु दिला म्हणुनी कंसा पडनल्लीसुध्दि
काय कोर्चे बुध्दि गे आता देवकिये बाळा
नव्व मासाची देवकी गुरुबिणी
दुवाळे पैं जाले दुवाळे उपनल्ला दत्तुगो तीये कदळी केळ्याचे
हाडाय कदळी केळ्यां दुवाळे पूरोयां
दुवाळे दुवाळे देवके राणिये संपूर्ण कोर्यां
पूदरे मास अष्टमी तिथि
कृष्णु उपनल्ला मध्यमि रात्री रोहिणी नक्षत्र
शंखु चक्र गदा पद्म शुध्द दर्शन
दाखय्यां वज्र खिळियो तीची मोडिन्ती
वसुदेवु ऐकुनिया बाळारे पोळोव्या
हाडाय आंबे नींबेयां लवण उतरियां
वृश्टी जाली कोणा रे काय देवकिये बाळा
शेष एवुनि छत्र धरुनि पावसु न्हय तें वारे
कंसु अेयित मारीत आतां काय मुरारे
जय गोविन्दु जयमुकुन्दु जय भक्तांचो हरि

---

33. भोवुळ गायि

तेरावति नगरिये भिमुक राज्ज करी
तथेचा घरीं एकि भोवळी गायि
स्वर्णयाचि शिंग भोवळे
रुपयाचि गात्तं
चरतां चरतां भोवळेन
दिकिलेकु वाघु
पाञ्जमुष्टि वाघान काव गेत्तलिगा
एक भास दिव्नल्ली भोवळीन्
तिनी त्रिभुवनाचि
दुसरी भास दिव्नल्ली भोवळीन चन्द्रसूर्याचि
तीसरी भास दिव्नल्ली भोवळीन घरचे दुब्याचि
हंबेतांतु हंबेता भोवळी
चली न्हल्ली घरां
दोळे भर्लें आशा मोरां
वाट निर्दुटी
आय्या युवां यानु तुमी
हिञ्जो बाळु गेरा कावें
एकि पान्य एकि वेळा भूख राखावें
हल्लो जोरे पाल्लो भोवळे तोडाग्न्तु फूतो चारु
कोण चोयतलो भारु तुजो सांगता वर
शरा शेरी पी रे पुत्रा
दुधाचे घोट

फायचे दिवस पुता
भोगुचे कष्ट
अले पले खंव्वा वचशी
अशी एकु थपा, भोवळेचो बप्पा
तो काही वनांत गेलां
अले पले डोंग्र्यारि तण पल्ले खारे
वाटे उदाक पीव्नु पुता
घरांसि यो रे
भोवळी चमकता मुकारि म्होणु
दुब्बो चमकता मागल्यान
येता येता म्होणु वाघु वाट राखता
अगा अगा वाघा तूं भोवळेंक खागा
राख मज्जे मामा दुबाक भासेक एविन्दी
अगा अगा वाघा तूँ भोवळेक खा गा
राख मज्जे मामा दुबाक
भासेक येयिलीं
भोवळी म्हजी भइणी
म्होणु दुबो म्हजो भाचो
तुमी दोग्गायी राज्य करायि वनामजारी।

34. सीतेले दुवाळो

ॐ नमो गणराजा वन्दिली सारिचा सीते
गायन राजा अयोध्येचा।

अयोध्येचा राजा भोलै पालै क्रमु।
त्या वेळार तो रामु अयोध्येचा।
तिका जाले दुवाळे सांगय माजे थोडे।
अवडया तुझा काय सांगत सीते।
खुशीन जावो तरीं भागीरथीचा तीरीं।
जो खेळूं बेसली सीता देवी।
एकि मणे सरस्वती एकि मणे पार्वती।
एकि मणे आवन्ती सीता देवी।
सुवर्णाचि एके रुपयाचो कारिंब।
जू खेळू बेसली सीता देवी।
उतूचें एकूनि रामा खंचेरी मनी।
अरे अरे लक्षुमणा सीता नयी ही व्हन्नी।
बायर जे वरूनी अपघातकु करूनी।
ललाटी पेटूनी दोनी कर्याय।
अंग जो हुंमेलें तोंड जें बावल्लें।
आजी काय जालें लक्षुमणा।
उठ उठ गे वोन्हियान्दो श्रृंगारु जो कोर्याय।
अम्मी जाऊं तुझे बपाले घरां।
सात्त वर्षाकयी उपरी रामा हाथीं।
अत्तं खंचेरे माहेरां पाठवन्ती।
नायी बापु नायी कुलगोत्र।
अखंड हो मंत्र रामस्वाम्याचो।
अरे अरे लक्षुमणा श्रृंगारु जो केला।
एकि भेट कोर्या अमी रामस्वाम्याची।
अम्मी जाताय दूर रामस्वाम्या मध्यां।

उमासेची रात्री आली केया।
चलता चमकता रथु जो मोडल्लो।
अययान जानकी चाली नल्ली।
मेजेरे मायेरा चांपेयाचे वन।
तुळसीचें बृन्दावन मेजे मायेराक।
ही वाट देखूनत्तिली बहुत काळ जाले।
तनेन शोसलें लक्षुमणा देरा।
पांचय मणियां सोर दशरथाचे।
रन्ना वन्ना भोवल्यार नाहिं इतुलें पाणी।
अत्तं इत्तें करुचें सागय वोन्हिये।
दशरथा नांवान काडिया ही रेखा।
नाहिं इतुलें पाणी अत्तं इत्तें कोर्चें सांगय सीते।
कौसल्ये नांवान काडिया ही रेखा।
नाहिं इतुलें पाणी अत्तं इत्तें कोर्चें सांगय सीते।
कैकई नांवान काडिया ही रेखा।
नाहिं इतुलें पाणी अत्तं इत्तें कोर्चें सांगय सीते।
रामस्वाम्या नांवान काडिया ही राखा।
नाहिं इतुलें पाणी अत्तं इत्तें कोर्चें सांगय सीते।
दुसवेरे नांवान काडियाह रेखा।
गंगा भेदून आली भागीरथी।
अलतडि लक्षुमण पेलतडि सीता देवी।
एकि सावळी तुजी वोन्हिये।
एकि सावळी मेजी वोन्हिये।
तिसरी सावळी कोणाची सांगय वोन्हिये।
फाटीची पोटाची सौंगू गेल्यार लज्जा।

पांचय मासु गर्भु संपूर्ण जाला।
सीता आली वनी निद्रा जाली थोरी।
लक्षुमण उठल्यारी उठनल्ली।
रुखांचो ताळियो मोडूनु ठेविल्यो।
थडथडयान लक्षुमण धाव्नु गेला।
थडथडयान उठावनु राडूक लागली।
मुनी स्वामी एवुनु सीतेचे पाय धरिले।
आजी काम जालें सांगय सीते।
रामस्वाम्यांची सेवा कोरुक चूकलीं।
म्हणवुनियां परदेशान्तु पाठविल्ली।
जायो, जुयो, चंपे बाँदून हळ्ळे कोंपे।
त्या मध्यें सीता देवी प्रसन्न जाली।
अंब्याचे पानांन कलश पूजिले।
अखंड सहित दौर बांदिनल्ले।
देवलोका पाळाणे हाडून ठेविलें।
जो बाळा जो बाळा पाळण्या वेंदूळा।
सीते रामा बेटा अयोध्येचा।
हरदूसा सीतेचो बाळु सीतेन वेल्ला।
मुनि स्वामी एवुनि पाळोण्या चोवूनि।
सीतेचो बालु नाहिं अत्तं इत्तें कोर्चें सांगय सीते।
दर्ब जे काडूनि बाळू जे करुनी।
पाळण्या ठेवूनि जो बाळा जो बाळा।
पाळोण्या विंदुळा सीते रामा बेटा अयोध्येचा।

---

35. सुधामा चरित्र

ॐ नमो गणपति देवी सरस्वती।
ओवियो गाँताय मेजी देवु स्वामी।
परिव्रायणु सुधामु ब्राह्मणु।
रुदै नारायणु नन्ददूते।
संचीव्र दळिद्र वसते याघरीं।
अश्रु बराबर कष्ट आशीं।
मागय तुजावरी आली जो वन्दनी।
संस्कारायाक श्रीहरी बैठावेया।
बालंपणीची वळरवीं आमची।
मुख्यानि हाति कैसे जाउँ त्ये घरां।
श्रीहरी शैयैरां बैठावेया।
मगति सुन्दरो घरां दोनी चारी।
मूष्टी भरी पौव्व आडीनल्ले।
हाड्डूनु दीदल्ले पतीचे वोकरी।
तें नैंवे श्री हरी बेठावेंया।
ब्राह्मणु चिंदीये बांदूनु-अळ्ळे पोव्वे।
ते वेळां ब्राह्मणु चालीनल्ले।
ऐसे चिंतूनु मन्न मी जालो भायिर।
मग दोगेय कुमार्यों बैठल्योसी।
भलेंले कलश अयोध्या यो नार्यों सुकुनाचो।
दशवरी देखींयालो।
आनियेक देखिल शिबिकर्णें ओलाल।

कणियें फू धन बाळ सुदृधर्णीचे।
वामुनु भाग्याधेया बैठला कुंबेरू।
उद्धेवा वोगि गेला काका तोरु।
पट्ट्डुक सहित देखिले हिरण्य।
ह्रतु जल्ले मन्न सुधामाचे।
शीघ्रे जट कोरनु।
द्वारकोटि देखिली गोमती स्नान केल्लें।
दुवादशी नम्मया तीळ जो रचिले।
वस्त्र पर काडिलीं सप्तचूर्ण।
पांगूरिलावन्ता शिग्रियां चा बोरा।
अन्न विन्न खरकड्था सांग तूंचे।
मध्याळु ब्राह्मणु आह्वानायि कौंपी।
भीतो भीतो रावोळे प्रवेल्ला :
सपन्न कोटि याधंवा सहित एंसा तो।
शोभित पुनवे चन्द्रु।
दुरांदुकूनु देखिलो ब्राह्मणु।
पूजिलो अपोणु विश्वमूर्ति।
पांगूरीलावन्ता पीतांबोरु केल्ला।
त्या वेळेरी धरणीच सोखीला।
हता हातु धोरुनु नीजालो रावोळी।
दिव्य सिंहासनावेरी बैसविला।
अपुला हति धवें अर्ग्यंपादपूज्य चरणा।
उदक तीरें वन्दयिलें।
दरिद्धमा सुधामु विश्रेंष्ठु।
त्रिभुवनान्तु आश्रेष्ठु नारायणु।

आळांगिलावन्ता सुधामु विश्रेष्ठु।
ऐसा त्यो ऐकमेंचौ खेळवन्तीं।
रुक्मिणीचे बोला बैठले श्रीहरी।
रुक्मिणी सुन्दरी आळांगीली।
अय्यावें दान दी वज्र लायीं।
चुडे अय्यप्पणा माजै सावित्रेचे।
पुत्र बाळ माजै कुन्तीयेचे।
आयुष्य दी स्वामी मार्खण्डयांचे।
पोठला वैंगण करुनि श्रेष्ठ ब्राह्मणासी।
वोनियेन आमांसी कयंदाडिल्ले।
ब्राह्मण चिन्दिये सोडिनल्ले पोव्व।
काडूनु दीदल्लें कृष्णाकडी।
त्या वेळार यो कृष्णु मुण्ठीन्तु सूधल्ले।
दूसरयानि काडूनु उड्डयिलें।
तिसरयानि काणु उड्डयिता श्री हरी।
रुक्मिणी सुन्दरी कुल धरीता।
आलांगिलावन्ता सुधामु विश्रेष्ठु।
त्रिभुवनान्तु आश्रेष्ठु नारायणु।
रुक्मिणीचे बोला बैठलें श्री हरी।
रुक्मिणी संदरी आळांगिली।
चंपेल दुंपेल अंगा लावुं तेल।
रुक्मिणीन सूधले उष्ण उदाक।
पठपुत्राचे गोण्डे रत्न चौकीस हाडाय।
बैसुचे सग घालाय सुधाम्याक।
रसगळ मुद्रिका साजन्ती शोभन्ती।

सर्व अंगाक भूषण सुधाम्याक।
षडरस पकवानि वोगडिली ताट।
येंं दोगय पंतीक आरोंदिन्ती।
हतगण पावुनी आचमन केल्लें।
केळे वीडो दीदले कर्पूराचे।
एक मांचावेरी ये दोगेय पडिले।
बोलूंक लागले सुख कशी।
चारि पाल रात्रियो योकुष्ठो दीदल्यो।
शुभ्र भायर सरले संधे कालु।
उठिलो ब्राह्मण पूछे गोविन्दासी।
अनुज्ञा दी स्वामी ब्राह्मणाक।
अनुज्ञा दीवूनी पूछे ब्रह्मासी।
विश्वकर्मा वाबोला पाठवन्ती।
अठवल्लें नयि स्वामी मन्नान्तु सासले।
दुसरान देखिलें चरण तुमचे।
एक दोनि दिवसंचो स्वयंवासु दिल्यारी।
अश्ली वे शेषिन्ता हरतु जायत।
हस्ति घोडे रथ नवरत्न भण्डार।
पैंजळ पळे लेखश्वर सहितय दिल्या।
सौ सहस्रु गोदना गोदना कोणाली।
गोदना सुधामु ब्राह्मणाली।
जैयो जुयी मोगोरी जयन्ती कोणाली।
जयन्ती सुधामु ब्राह्मणाली।
हस्ति घोडया साळो हो साळो ।
कोणालो तो साळो सुधामु ब्राह्मणालो।

चौथा आलो काय मार्गुं चुकूनु।
परतूनु आयलो वे द्वारकेसी।
आरती घेव्नु आली सुधाम्याची राणी।
प्रति रुक्मिणी दिसताची।
पद्मिनीचे कमल जलनाहि मन्न।
अर्द्ध राज्या दीदले सुधाम्याक।
सुधाम्याचें वोवियो गांन्त्यायाय संधि।
पाप दे नासन्ति सत जन्माचे।

---

36. ध्रुव चरित्र

नम विघ्नेश्वरा प्रसैंक कमल घरा।
ही विद्या सागरा कृपावन्ता।
दैनवीं अन्दोळे गुरू तुजे पोवाडे।
भक्तिं दीं कव्वड दारोदिन्दी।
सनयतिये बारिगे तिजे बापेंजिरे।
वसूर भण्डार अन्दणीयी।
कायिं एकु प्रधानु प्रजे गुणवन्तु।
ताणे रायाप्रति उपदेशिला।
स्वश्रुपाळा सवें भोजन सारिलें।
वाजन्त्र वाजूनु रायु गगन गर्जे।
ही रात्री क्रमविली तीयेचे मंदिरीं।
स्वरण उदयु जाला रायु माघा आला।
दोग्योंय गुरुवारी हे राया कुमारु।

गरबितय उद्धरि संभारिला ।
सुरुचि राणिये वन्तये दुवाळे ।
परिभाव वेगळे लोकाचार ।
गर्भाचि यासूति वस्त्र दान दींवची ।
हरि कथा ऐकूची मन माजी ।
तीर्था आसे हिण्डूसी मन माजी ।
सुरुचि राणी ती जाली परिशुद्ध ।
वीसाणो भैरियो जो रायु गगन गर्जें ।
कुमारु यो जाला याद्धवां धाडिल्ला ।
रायु मणे बाळा एक नाम ठेव्याय ।
पुताक काडून ध्रुव नाम ठेविलें ।
माथेन ये तन शक्ति ताजु दिला ।
गरी गरी वाडन्ती उल्लास पाळ्ळोणे ।
तवें जलें खेळोने पुत्र दोगय ।
पुत्रासीं देखूनि राजा संतोषल्ले ।
हरतु पै मानल्ले भोक्तस्तली ।
गळां वागनांची विन्दुरियां शोभन्ती ।
गागरियो वाजन्ती दोनीय पांयी ।
पीतांबोरु केला काशे नीरविल्ला ।
सर्वेय अलंकारि बाळु श्रृंगारिला ।
माता मणे ध्रुवा जासीला राया प्रति ।
आवडलिं मन्न तू रमा भै ध्रुवा ।
रायु सुखा करी राणियेचे अर्द्धांगि ।
राज करित दोगेय सूर्यवंशी ।
खेळोनि बांदल्ले शेष विन्द जल्ले ।

वस्त्रान रायान पूशियाले।
एक पुत्रा काडिनला उत्संगी बेसविला।
दूसरे पुत्रान हाथु दिला।
सिंहासनावेरि उभारिले हाथ।
सपत्नी मातेन बाळा गाञ्जयिला।
भागीरथीचा तीरीं माधन ते मजारी।
तवें जाशिल बाळा तूं तप करी।
नव मासां गर्भु मीते या धारण।
सिंहासनावेरी तुका योग्य बाळा।
आम्मि दोगेय जाण ते राया कुमार।
शून्य जन्मु मेजो भूमि भारु।
मथ्यावेरी हाथ वैराग्याचा वेषु।
मातेन सन्मुख देखियालें।
कोणे काय केल्लें बाळा मेजे पोमेले।
पदवृक्षस्तलें कुंकुमेचे।
हृदयी सरसी काडोनी तू मेजी सावोळी।
कोणे बाळा तुका साटी केलो।
सिंहासनावेरी उभारिले हाथ।
सपत्नी मातेन बाळा गंजयिला।
नेण असिलो रे ध्रुव तू अज्ञान लेंकुर।
सवति मत्सोरु जाशिल बाळा।
दी माते अनुज्ञा बाळु जाता मी तपा।
हांव गोपीनाथा लगीं मागयिन।
देवावीण जैसे शून्य रे तें देवळ।
तैसें रे मेजें हें कुल शून्य दीसे।

पुत्रु जालो बलवन्तु गर्भुं जालो गळितु ।
तैसें न मिजो सोसू सांडी सांडी ।
माते प्रदक्षिण काडूनी मी जाले बाहेरी ।
माता मत्सागत धरणीवेंरी ।
चालतां चमकतां देखिलो महामुनि ।
ध्रुवाचे रणदोनि वन्दयिलीं ।
माता म्हणे ध्रुवा जाशील रायाप्रति ।
अवडलि मन्न तू माजेय ध्रुवा ।
तिनीय लोकां मजो साखूब बलवन्तु ।
राजन येत रे ध्रुवा भस्म करीन ।
मुनि म्हणे हे स्वामि कुल मेजे संपूर्ण ।
राज गोपीनाथा लगीं मागवीन ।
गुरु करी धरून बेसविलो जनुवारी ।
द्वादशी अक्षरी मंत्रु ध्यान धरी ।
मुनि ज्ञता मागुतां ध्रुव जातां काळाश्री ।
संकल्पु पूर्वक स्नान केलें ।
तपल्या शीलेरी ध्रुवान आसन घातिलें ।
ह्रदयीं चिन्तीलें नाम केशवाचें ।
त्या वर्षा इंद्रान मेघ जो घातले ।
मेघ जो पडले ध्रुव तप करितां ।
त्या वर्षा इंद्रान याग जो रचिल्ले ।
याग जो पडले ध्रुव तप करितां ।
इंद्रु म्हणे सासु पदन गेलें भोवुत ।
तवें रुप मातेचे धरियालें ।
उरसल्लि स्तन अमृताचें दूध ।

पीवय रे ध्रुवा तूं घोट घोट।
भूखेचा भिकारी ना एक रे तूं जाशी।
तूज वीण अन्न नप करीता।
गज वज्रा अंकित नवें पद्म रेखा।
सुरुचे पाऊल द्वारकाचि।
वृक्षारि चडिला सरपानी पूंकिला।
तैसे न रे ध्रुवा तूं मंदरू जाला।
पर्वताचे खाणी देखिलें हें पाणी।
विख तें तूं पींवय रे कुंडया पास्ट।
जया जया जया जया परम आनन्दा।
तूंव जावीं सागरां उत्तरन।
उत्तरेचा रामु महाविष्णु आपण।
अन्दण दीवुनु धावियाला।
सापति माता पिता गोत्रांग सहित
अर्द्धप बंदिले ध्रुव राया।
गरुडारि घातला सरपान वाविला।
वैकुंठी पावैला ध्रुव राया।

---

37. सन्तपमामु

कुणबिको पिडपिको सन्तपमामा।
सन्तप मामाले पिरपिटारि कुकड बेसला।
सन्तम मामान गूळो गल्लो।
कुकुट धाव्नु तेकारी गेलो॥

38. अल्लमल्लदुव

अल्लमल्ल दुव सत्ती गो।
तीवय अम्बाडि विकू गेल्ली गो।
अकडा वैलान पळी गो पायु मोणु।
गेल्ली गो अंगाडी।
व्हेलार विकाना।
घर कडे अळ्ळार पिकना॥

---

39. कको

ककोमळ्यारि ककुळो
पुतो पसि दक्कुलो।
कको मेण्डया वाडायि
तगेले उष्टे बरायि॥

---

40. नणमन्दे नणमन्दे

नणमन्दे नणम्नदे करटयांतु चुन्नो।
मंय्यो मेल्लीनायि म्हणु रडतायि सुन्नो।
नणमन्दे नणमन्दे वसिवेलो कीरू।
बैलेन सिखैलो बमोणु वीरू॥
नणमन्दे नणमन्दे वसिवेली फगिली।
बमणान मरलो म्होणु कपडान्तु हागिली॥

अबोली वोयली बांयकडे।
गूण कोर्नु राब मांयकडे॥
णणमन्दे णणमन्दे वोग्यारि वोगो।
उदकाचे निबान बांयकडे योगो॥
अड्डली मोळ्ळी गुड्डी गो जाली।
माय मेल्ली सुन्ने तुका बुद्धि गो आयली॥
णणमन्दे णणमन्दे केळीचे कपा।
उदाक नत्तिले बंयलांचे पापा॥
काराति वोयली कारयारि।
मांय मेल्लीं सून पळ्ळी वारयारी॥

---

41. देवारंबा

काणावे देवारंबवे।
कुंकुमेचो तीळो।
केसाचो गुञ्जलो।
पय्यावेलाल लांबता।
चोयि चोयि चोयि॥

व्होड व्होड गुलाबी शेंवती।
झाडारी फुलैलर्ली।
खलची काडूक गेलारी सभार नायीं॥

अरे येयार रे धाव्नु लगी।
चोयाय रे एव्नु लगी।
फुल्ल खुंटूनु दीयायि मेजे लगी॥

पट्याचि चोळी केली।
हुम्मेन थप्पो जाली।
पक्यारि सुकत घली।
चोयि चोयि चोयि॥

पोटाक दूकि अयली।
कुडी मुल्याक निदेव्नु पळ्ळी।
पोटा दूकि राबूनु गेली।
चोयि चोयि चोयि॥

---

42. वर्डिके शोभान – कव्वड धरप

परम भूमण्डल पुर मध्ये गौड सारस्वत ब्राह्मणान्तु
जन्मु जालो परत्या संसार सुखान्तु
घेवुका म्होणु अन्य गात्रा चेल्ली घेता तूँ
आडतली तंतु नरक सुख सन्ताषु पवंचाक
सरसमानस ग्रहस्थ दुवेगेरी वरण वचूनु
लग्न पांवचाक वरधरणिके समयादि भैणिन
धरिल्ले कव्वड, सांगता शोभान॥

वेदमूर्तिकानि साधु सर्वांकयि घेव्नु
सीधा वत्तली घरांतु
वचाकयि सोणा वादु करता हांव तुजेरि
त्या खातिरी खेद पांवन्नका मेजेरि
सर्वांतु भारी आदरारि चलुकामोणु घेव्नु

हेदु नत्तिले वचाक तुका
बाधा खातिरी राखूनु राबिली इत्या
म्होणु शोभा दया करी मेजेरि
सादैवा वन्द्या सांगय संता
उत्तुमा भैणी तुका इति जांवका म्होणु
सत्य सांग तु माका
तुजेरी भारी अत्यन्त प्रीति माका
सभारु वेळु इत्या तू करता अक्का ॥

तुका इति जांवका मत्या भंगार मुकुट
केदक सुतारि घांतिल्ले फुल्ल घोंडे
उत्तुमा मौवळे समेतय
हांव दित्ता म्हळेलें खरें उत्तर
सत्य समझूनु साडि कव्वड
कीरांकुंडळ कन्नाक पूरो भंगार मोत्ति
मोरां कळस यो हाडता
अति कोटु पुतळां सोरु ताव जाळे घेता
मंगल सूक्ष्मा शेराचि बाधि करेयता
कायि कोठु होडता शेर भंगार चौवको गळबज
भारी चौकुळ कडक कंकण सोरु धरुनि
सोरु भणांचे चौवको कंकण चूडामणि
कोरोव्नु दीन सोडि कव्वड ॥

मत्ते सगट भंगार मका अम्मान दिल्ले
तुका दीन म्होणु संगिलेवे
भंगराचि शुद्धि काणु उल्ययितनवे

तूवें सांगचे हे वे मानु राखूनु चलुका म्होणु घेव्नु
सान उत्तर मगिले तुज्जे लगी
दीना नत्तिलारी दित्ता म्हळारि सोणु पळय
बागिलाक अत्त धरिले कव्वड सांगता शोभान ॥

अण्णा तू सर्वदा भण्णाचो नग मिजे
पुण्यान दिल्ले तूवें भंगराचि शुद्धि काणु उल्लयितनवे
तूवें सांगचे यें वे मानु राखूनु चलुका म्होणु घेव्नु
सान उत्तर मागता तुल्लागि दीना म्हळारि
दित्ता म्हळारि साणु पळय बागिल अत्तं
धरिले कव्वड सांगता शोभान ॥

इत्तें गे वोन्हिये तूँ माथे बावगूनु बेसला
अत्तं इत्या हस्ता सांगगे
तुज्जेरि जल्लेला पुत्रेक तू दित्तगे
म्हजेरि जल्लेले पूत्राक तू घेत्तवे
दित्ता म्डणतागे अत्त सोडता यें कव्वड
तुगेले सत्य म्होणु हांव मानून सांगता
दित्ता म्हणताना दीन म्हळारि सोणु पळय
बागिल हांव अत्त
धरिलें कव्वड सोडता शोभान ॥

---

43. शोभान आर्ति - श्री लक्ष्मी बमुणाक

श्री लक्ष्मी बमुणाक बालमुकुन्दाक
जलांभित्तेरी मत्स्य रुप घेतल्याक
बला खातिरी कूर्मु जाव्नु व्यापिल्याक
नीलवर्ण श्री कृष्णरुक्मिणीक
बल कोर्नु आर्ति दकेयाय शोभाने ।।

झोडि झोडि तोण्डाचे नांक जलेल्याक
झोडिरूप घेव्नु भूमिरयलेल्याक
नर मृग रूप घेव्नु भक्तांक राकिल्याक
झोडिरी भेसूनु श्रीकृष्ण रुक्मिणीक
घट्टि कोर्नु आर्ति दकेयाय शोभाने ।।

सान प्रायेरि भूमिदान मगिल्याक
दान दिल्लेले बालीक मोक्षु दिलेल्याक
रय्याचे कूल सर्वें नाशु केलेल्याक
नीलमेघ वर्ण कृष्णा रुक्मिणीक
फुल्ल माळनु आर्ति दकेयाय शोभाने ।।

दशरथ रय्यागेरी जन्मु घेतल्याक
दशमुख रावणा नाशु केलेंल्याक
नाशु केलेलें कंसाक स्वासु सोळेलाक
नीलमेघ वर्ण कृष्ण रुक्मिणीक
कुंकुम लाव्नु आर्ति दकेयायि शोभाने ।।

मोहाचे कारण बुद्धु जलेल्याक
कल्की रूप घेव्नु दुष्टांक मर्लेल्याक
धर्म समस्तै परिपालन केलेल्याक
नीलमेघ वर्ण कृष्ण रूक्मिणीक
पिठांतु दोवर्नु आर्ति दकेयायि शोभाने ||

श्री पुरी सय्यांवृत पाडु केलेल्याक
चेप्नेल्ये घोड्यारि बेसूनु फोन्चु मर्लेल्याक
इन्द्राले घोड्यारि बेसूनु फोन्चु मर्लेल्याक
पद्मावति सहित वीर वेंकट्टाक
तुप्पां बुडोव्नु आर्ति दकेयाय शोभाने ||

पंचय पाण्डवांक रक्षण केलेल्याक
पाञ्चाली द्रुपदेलो मानु राकिल्याक
पांचय वर्षांतु द्रुवा पदवि दिलेल्याक
पांच जन्य शंखु चक्र धर्लेल्याक
पांचय वाती ती दाकेयायि आर्ति शोभाने ||

गोवळेले दूध लोणी चोरलेल्याक
गोपस्त्रियानि मारु केलेल्याक
खोवळा अंबावेरी चोणु बेसलेलाक
बायिल मानुषा मुकारि मुरली वाजिल्याक
वजप सहित दाकयि आर्ति शोभाने ||

वज्रा खंबा थकूनु आयिलेलाक
दैत्य हिरण्या नाशु केलेल्याक
भक्त प्रल्हादा रक्षण केलेल्याक

श्री लक्ष्मी नरसिंह मूर्तिक
भारी सन्तोषारी दाकेय आर्ति शोभाने ॥

आकाशारी थकून उडकी मारलेल्याक
आकाश रय्याले दुवेक वार्डिक केलेल्याक
शेषाचेरि वासु केलेल्याक
हाथु सोणत्तिले वेंकटेशाक
भारी सन्तोषारी दकेयायि आर्ति शोभाने ॥

अखिलकोटि ब्रह्माण्डनायकाक
कोटि सूर्य प्रकाश असिल्याक
सर्वांक भक्त जना रक्षण केलेल्याक
कीर्ति पाविला श्रीनिवास मूर्तिक
भारी शिङ्गारि दकेयायि आर्ति शोभाने ॥

---

44. वर्डिके वोरत्ताक भार्सिंग

दण्डु पूजिला रतनाचो
बांकु भरिला मोतियांचो
इन्द्र चन्द्रस समीर कुलवन्तु
अगे वोनिये काजोळी
दोळ्यां कजोले
भोवरा भोरान्ते
रुकुमिणि सोवारिणी
मेवुणा अंका रुकि फुल्ल हाडाय
रुकीचे जायो जुयी शेवन्ते

मोगेरे केदकीचे
नीले भासिंगाचे गोंडे
पटा सूताचे ते दण्डे
मायी बपूसु सन्तोषिले
भासिंग बन्दियला

---

45. सुनेक गरान्तु हाड्चे - अडे माडे गढविले

अडे माडे गढविले
तजें ऊँचारी
अंतूळे जंसेरी कापड
ती चौगेयी बसीले तजेरी
यारे पुत्ता उजवे मंडीरी
योगो सुने दावे मंडीरी
बापान केलिगो धनराशी
अजेन केलिगो कनकेशी
अम्मान वडेयिलीं गो बारायि वर्ष
अजी तुमचे हाथी दिलीगो
पालन करायि वो
चारी वीडे चटुवान्तु
वोकले हाडी मळ्यायि मंटवान्तु
वोलेलो मायी बापुसु
गंगेचे उद्धाक
पालन करायि वो

---

46. वर्डिके वोडे गींतु - चाट माट घोडो

चाट माट घोडो
अळचकरे फोडो
चाट माट होळनु गेलो
ऊँचारि काणु सोडि मळें
पैंयसि रुपाया दीन मळें।

---

47. फोव्वा भितेरी फोवु

फोव्वां भितेरी फोवु फुल्लायलो फोवु ।
बायले मागा घोवु व्होरेतु अंगेलो ।
व्होकल बाई गोरी व्होरेता मनां गेली।
काजे दोळान पळ्ळेली नजर काळी।
आबोलेचे फूल तंबडे तंबडे दिस्ता।
बायले पोळोव्नु हास्ता व्होरेतु अंगेलो।
आबोलेचे फूल तंबडे तंबडे दिस्ता।
घोवा पोळोव्नु हस्ता वोकल अंगेली।
फोडी भितेरी फोडी पत्रोड्याची फोडी।
मावाँ घरची तोडी व्होरेता तुका।
कारात्याचा वालीक काराति जाली पाँच।
घोवा मग्सां नाँच व्होकल बाई।
अंगेल्या माळ्यारी असा एक पिस्सोन्देरी।

बायल मेळी चिचुन्देरी व्होरेता तुका।
अंमगेला कवडाक अस्स एक् चिळको।
घोवु मेळो हुळ्को व्होकले तुका।
घर दूर म्होणु चिन्ता करु नका।
घोवा पण्यांतु तुका मेळतले सुख।
अम्ही म्हळी ओवी तीका खरी दिसली।
खरी दिसुनु मनान्तु व्होकल बाई हासली।

---

48. कृष्णाक वोखद पीवोवचें

प्रथम नमन कोरुं देव गुण नाथा
अमचो जन्मु गेलोगे वृथा
अयचि कथा अयकन्ती
अयकन्ती पापिया - अयचि कथा
अयचि कथा ति पुनि अयकायि
अयचि कथा अयकन्ती
अम्माये अम्माये मेजे खाण
लागला सूळु बरिला - मणतिल
कोडुन्दिगे अम्माये
दस्मनी गेली वना कोडु हाडियाले
परी तेते साजे एकण्ड मोसीकोलित उवाळन्ती
कृष्णु धावला दस्मती फाटी रे घेता
कोडुची ते बाल गोविन्दा
ते येंचे खाण निर्वळत

चौगजाणानि धरिला तका दोगिनी हाडिला
पावलावेरी घातला भोंडे नञ्जोयि तोंडि
कानुमिडिला मिडिला दोळे भायिर पडिन्ती
हाथ पाय नीट करुनि मृत्यु समझूनि गेलो
भो भो लागल्यो भोवळयो धाव्नु आयलो
वसरा स्तन तड कोरुनि नरहरि नरहरि म्हणतीला
एकि कळिया एक सिवुया एक नीळु रे वर्णाचि
एक एक गयचे नाम घेवुनि नरहरि नरहरि म्हणतिला
हथाचो हथोडे पया तुलामणि गळ्या
साजे सारंगपाणि ती अत्त कोणाक दीवु
धावे हाथि अरग्यन्ति
सुवर्णावेली गुडम ती दुधावेली साय
बुडकुळ बुडोव्नु मगूनु खाया
ती अत्त कोणा दीवु
दस्मती थोरी अङ्गवण करी सृष्टिरी
मल्लें जळैन सवन्त रात्रि फलें करीन
गणसापुला बन्दीन
चतुर्मांस एकादशी व्रत करीन
भासोरे भूमिवेरी कोण करुति
हाड्याय रे चन्दन कृष्ण शरीर परि जोळोव्या
माये बाप उच्चाळुनि नरहरि नरहरि म्हणतिला
उठायला श्रीहरी बेयसलो धल्यारि
मायिचो गोळो धरूनि, मायम्मा मोवन धरियाले
इत्तलें निष्ठूर चेरडु उबळुनये खुशी
माये बाप उच्चाळुनि नरहरि नरहरि म्हणतीला

49. कुणब्यांगेले समूहगान
(देवाक देवळ बंदिले)

देवाक देवळ बंदिले तंबयाचें
देवाक देवळ बंदिलें तंबयाचें
एक फुल फुलल्या सन्दणा गो तें सन्दणाचें
देवाक देवळ बंदिलें पाषणाचें
एक फुल फुलल्या वोवळी गो तें वोवळीचें
देवाक देवळ बंदिलें पोवळ्याचें
देवाक देवळ बंदिलें पोवळ्याचें

---

50. तुळजा

इत्ति गो तुळजा
इत्ति गो कुंटिता थंगा गो तिरबंता
देवाल्यो देवतियो रतन भो कोञ्चल्यो
पावसु गो कुंटिता थंगा गो तिरबंता
देवाल्यो देवतियो रतन भो काञ्चल्यो
पावसु गो कुंटिता थंग गो तिरबंता
देवाल्यो देवतियो रतन भो काञ्चल्यो
शेवंते गो कुंटिता थंग गो तिरबंता
शेवतें गो कुंटिता थंगा गो तिरबंता
देवाल्यो देवतियो रतन भो कोञ्चल्यो

चंपे गो कुंटिता तंग गो तिरबंता
देवाल्यो देवतियो रतन भो कोञ्चल्यो
जायी गो कुंटिता तंगा गो तिरबंता
देवाल्यो देवतियो रतन भो कोञ्चल्यो
गोंडो गो कुंटिता तंगा गो तिरबंता
देवाल्यो देवतियो रतन भो कोञ्चल्यो

---

51. फुगडें – बयिपकारा योगा

बयिपकारा योगा फुला पोरमोळु गे गा।
वाटे नत्तिले जेंवुचें कशी गिण्डि नत्तिले अव्वचे कशी।
गोवाले कडचे पशी तोडा उडगोनु मोरचे कशी।
बायपेकारू वीरू ताजे बोडा लायली चूडी।
बयपकारा मोडी खडा लयली चूडी॥

---

52. तेण्डुलेचे बेला

अशि धांव तशि धांव तेण्डुलेचे बेला
घरां वोनी बाळांजता तेला धांव रे अत्तं
तेल हळें दीव्या घलें वोने जलो चेलो
चेलो जलो म्हणु चेलो जलो म्हणु
अनान केला सेठो॥

---

53. येदी येदी फुल अंबुली

येदी येदी फुल अंबुली कीरु चोंचेयता
वाटेर वचे बायलां कित्या कीरु अपैता ॥

54. सूर्यु उदेता

सूर्यु उदेता मणकु निदेला
मणकुचि बायिल तीवय घोड्या सिंगारता ॥

55. बोर बाळे बोर

बोर बाळे बोर तीं या बरीची त्या बरीची बोर
मेजो भावु साष्टे गेलो थंगा जले फलें
साष्टे गेलोलो इत्ति हळेंलें
साष्टिची मडळ आडनु कवड बांदिलें
कवड बांदिले दीवु मानवैलो
घरांतुले वोनिये तुका देरु मानवैलो ॥

56. अले बाळे अले

अल्लें बाळे अल्लें तें दोनी पोडाचे तीन पोडाचे अल्लें
मेजो भावु भांयतु पळा घालका ममा दोर
चींच बाळे चींच ती दरला परी ऊँच
अना अना बायले हाळा अना पसी ऊँच ॥

57. तौवशे बाळे

तौवशे बाळे तौवशे ते खंचे खंदयारि कडचें
अंगडि वेलार विकना घरकडे हळार पिकना
तौवशे द्रुवजागो घोवा येदये
घडियाले दकटेपणा घडिया उदये
पीठ पीठ चोन पडता वोळियेरी
या कुणबा बायले अपोनु वैला माळियेरी
नेवरी बाळे नेवरी ये लान पिठाची लान पिठाची नेवरी
अंगेले देवाक भंगराचि देवळी ॥

58. कुणबाले देरलान्तु

कुणबाले देरलान्तु अस एकु मडो
कुणबा बायल म्हणता कित्तें
मेगेलो घोवु गुड्डो ॥
दुधि बाळे दुधि तीं बरांपळेची दुधि
या खोतानि चेली आळळि सगटापशि गुड्डी ॥

59. येदो येदो चुनो

येदो येदो चुन्नो गो सुन्ने कोण दिललो
पूतु तुजो भर्तारु मजो ताणे गो दिललो
सुनेक ताणे गो दिललो
येदी येदी पडी गो सुन्ने कोणे दिलेली

पूतु तुजो भर्तारु मजो ताणो गो दिलेली
सुनेक ताणे गो दिलेली
येदे येदे पड्चान गो सुन्ने कोण दिलेलें
पूतु तुजो भर्तारु मजो ताणे गो दिलेलें
सुनेक ताणे गो दिलेलें

---

60. भणावले भात

भणावलें भात सन्दण केलीं सात
कुटुको दिलार रडता जांवय
सगळे सन्दण मगत जांवय
वत्ता म्हणता वचन म्हणता
कवडे पोन्दा सरता दिस्ता
एक दमाचें दोनी दमाचे खोदने मारीन ॥

---

61. तुळसीदेवी

उदयांचे काळी गोवर्दन यमुने प्रभळीं
तंतु बेसली तुळसा देवी राणी
येवनु बेसली जवळीं
तुलसी हाडिली वृन्दावनी
रुकुमिणी बुलली लज्जा नायि कायीं
काळे दळाची ऐरावता पन
राति दीसु ध्यान तुळसीचे

उच्चूल काल अशिली वनांतीरी
अत्तं तूं मेजे या बिड़ारां आयली
बलाबली तूं शराशरी
खरा मेजी शरी बोलूनका
तुलसीचे पत्र बहु अधिक
अत्तं दान मोडित कणस
तुजा या वोरनु मेजेया हाथीं
कणस कणस विडारिन
ताजे दोगींचा बोलूं ऐकूनी
कृष्णु हासीनलो सारिंगपाणी
त्यो दोगोय गेलो हेमबुडावेरी
अपण गेलो पडिलो सिंहासनीरी
तुलसीचे मुणा उजले उदाक तें
उचोलुनि मस्तकी घेंवुचे
कोटि तीर्थाचे फल पांवुचे
ये पुण्य पावन तुलसीचे ॥

---

62. सीतेचे स्वयंवर

सीतेचे स्वयंवराक रामु लक्ष्मणु गेले गा
सीता अनि माया कोरनु मण्डली घुंवती गा
त्या वटुले नादु कोरनु मण्डली घुंवत गा
सीतेक हाडिली अयोध्येसीं पाटव्येली ॥

---

63. सिगमा गीत

सिगमाचे वेळेरी पोंगीरू फुलेला
एक सायेची चेडुव खेळू आयलीं
मुगाय बाळे गो तूं काली इत्याक
सिगमे खेळूक आयलेना
मेगेले भावा चेलचो मूर्तु त्या निमित्ति आयलोना
सान तुलसी होड तुलसी कशि गो भूषण
खिळ खिळेचे वोराण एत्ता सोडि गो नेसवण
एशि करूं गो तशि करूं गो
रोसु गेलो गिळनू मिन बायले देखूनु ॥

64. श्री गेली घरचेवळि

तवन्त वुदयाकाळि श्री गेली घरचेवळि
थंगा ना व्होडी सरस्वती थंगा नायी आचारु
थंगा नायि विचारु
दरिद्र वृष्टळा भरतारु तीये गुण पसूनि
सवन्त वुदयाकाळि श्री गेली घरचेवळि
ती गेली अनियेक घरां देखून मान वलीघरचारा
तीयेची पडला रद्धणीचासारु
तीयेची मन्दिराचा कोयरु
दरिद्र वृष्टला भरतारु तीये गुण पसूनि
सवन्त वुदयाकाळि श्री गेली घरचेवळि

ती गेली अनियेक घरां देखून मान वलीघरचारा
वोचून बेसली दल्लरा मन होरसो सोजल्या
तीणे केल्लें पल्ली तमम बेसू घल्लें सिंहासन
भाग्य अयपत तीणे आओ माणतिला
त्रिसन्धेचे फुडे दिव्या घल्या वत्यो
पुत्रयो धना सम्पत्ति तीणे आओ मणतिला।

65. कोंकणीचो ब्राह्मणा

कोकणीचा ब्राह्मणा तोपि सज्जना
एक सेरु कंकुम तिका तिळया पावना
एक सेर कज्जल तिका दोळ्या पावना
कोकणीचे ब्राह्मणा तोपि सज्जना
एक सोदनो तेल तिका मत्याक पावना
कोंकणीचा ब्राह्मणा तोपि सज्जना
एक अडक पडचान तिका दडियेक पावना
कोंकणीचा ब्राह्मणा तोपि सज्जना
एक कोल्ले पपळ तिका खांवुक पावना
कोकणीचा ब्राह्मणा तोपि सज्जना
एक मडकी सीत तिका बरी पावना
कोंकणीचा ब्राह्मणा तोपि सज्जना

66. फरङग्यालि तरूव

होधरे होधा
फरङ्ग्यालि तरुव अयिलि सोळ सत्तेरा।
ममान तरुव सोळिळ सोळ सत्तेरा।
तरवावोले दीवो पुतान उदकान्तु दिकिलो।
कळिळ पङ्गायि मरलि मत्यारि
घायु जल्लो रे घायु जल्लो रे।

---

67. फिरंग्याले मत

हर हर जन बुडले
बहु बहु दूर जड घडले
चरण बुद्धि चरण शुद्धि
असले एक मत वाडले
अपण कोरु वचन
चाङ्गपण कोरु गेलारि कोरुक सोणा
वायटाक वन्दिता फिरङ्ग्याक वन्दिता
जाति नाका तुका
जाति नका जाली परन्तु नीति सोडली
परन्तु पन्ति सोडली
पयाक बूटस, मत्याक क्रोप
सेन्डि गोयां गेली

न्हेसूक बोंकय सारी पतलायली
हताक बिलाती कंकण घलीं
हळके घलचे पोरतुवोळोंचे
अंबाडो घलचे घमघमेचे काम
तीळो जल्लो सानु
यो खोंचो अभिमानु

68. पळ्ळोणे - बाळा जो जो रे

बाळा जो जो रे
बाळा जो जो रे कुल भूषण दशरथनन्दन
निद्रा करि बाळा मनमोहन रामुलक्ष्मण
पळ्ळोणे गातल्ले अयोध्येची दशरथाचेवंशी
पुत्रु जल्मल्ले ऋषीकेशी कौसल्येचेकुशीं
रत्नजोडीत बालक जळतें अमलीक वरतीं
पोटल्ले कुल दीपक त्रीभुवनीं नायक
आलवी कौसल्या सुन्दरी धरणीं ज्ञान धरीं
पुष्पवर चन्दीं सुरवरीं गर्जित जयजय करी
विश्व व्यापक रघुराय निद्राकरीं बसरवय
तुजे वर करण्डीं धरणीं साण्डित अपुलेकाय
एवुनि वसिष्ट सत्वर सांकित जनमान्तरु
रामा परब्रह्म संचार सत्तेवे अवतार
यागु रक्षुनियां अवरात मारिले निशाचार
जाती सीतेचे स्वयंवरु उध्दरीं गौतम भार

वरणिला जानकी स्वयंवरु बगुनियां शिवचाप
रावण लज्येत महाकोप नम्मे पणमे शोप
साम्मुल मर्धन रावण सेविले विभीषण
देहा सोडवुनि संपूर्ण आनदाले त्रिभुवनु
सिन्दु जल देशीं नवळीला नम्मे परतीशीला
त्यावेरि उध्दरिला दयाळा मिशीं वानर मेळा
राम बालका भूलोक भक्तां अधीन
जल्ला दास विठळे अय्यिला पळ्ळोणे गातल्ले ॥

69. जो बाळा जो जो

जो बाळा जो जो जो पडियंती माता
आली सान्दुनी निद्राकरि रघुनाथा -जो
देवकी परशुध्द जाली मध्याह्न रात्रि रोहिणि
नक्षत्र अष्टमी तिथि -जो
विक्रमे बोलितो विष्णुमणन्तीं कांसाकाळु
आला विप्रें सगन्तीं -जो
पळ्ळोणे गडविले रत्न खवचित गजगण्डों
भेरियो ओपपे दिन्तीं वज्रां चो दोरियों
खचिले इन्दनीले चन्द्रु सूर्या दोगेयं सरसे आंक टे -जो
सखियों मेळ वल्या वंशी उभियो रावन्ती
आशीर्वचने बाळा पळ्ळोण्या ठेविन्तीं -जो
येय्यायिवो नारियो मंगल मणतीं
पोशे पोशे फोवेये बालकादिन्तीं ॥ -जो
इतूके अयुकूनि कन्ना अयली पूतन

विकटे रूपे वीके धोरूनी थन
तें तूवे सोसिल्ले सोसीरे
बळा वोरु दान दीतू मधुसूधनान -जो
कंसाचे निर्वसीं अकाडे अडन्तीं
काका स्वरूपाका सूरु चरणालावन्तीं
तोखलु शंखासुराले विजयान्तु
कोळिय मर्धन केलें विषा यमुनान्तु -जो
दुवारपाळा पाण्डुवान्तु जलो
सारथिं प्रहळादा कारणन्तू पवलो आगन्तीं -जो
आला देवकीया बाळु उपनल्ल गोकुळान्तु
पितांबरु शेला कासे गातल्ला
अतीं चक्र पयीं पझ लेल्लाटि चन्द्ध
मधुरे शीचालिल्ला अप्पण गोविन्दु -जो

70. गोण्डो मामु

गोण्डो मामु देव्लो तळान्तु कमळ काडूक
कम्मळ दूर दूर गेले गोण्डो तो तळान्तु देवलो।
गोण्डो मामु तळान्तु देवलो कम्मळ काडूक
कम्मळ दूर दूर गेले गोण्डो तो तळान्तु देवलो।
गोण्डयाक भय जत्ता बयलेले दूवाळो मुकारि येत्ता
भुय कम्मळ दिकिले तवळि मुकारि अयिलो केवलो नागु
नागान निंगिले जले कम्मघ इत्याकगा तुका
बयिलले दुवळाखतीरि कमळाक हांव अयिलो
नागान निंगिले जल्ले होडें मंदूया अंका

होडे मंदून मिजेलगि कम्मळ तुका दित्ता ।
बयिलेक जत्तलि चेली चेल्लेक मका दीव्का
गोण्डो पाप हरदे रोणु होडें मंदीत जलो ।
कम्मळ गेवुनु गरकडे गेल्लो बयिलेक चेली जली
चेली ती ती होडी जत्ता गोण्डयाक उडगासु येत्ता ।
चेलियेक गेव्नु तळान्तु वत्ता कम्मळ दकोव्नु आशा करता
कम्मळ काडूक चेली गेली
कम्मळ ते दूर दूर गेले ।
पवलाक उदाक पव्तले बप्पा कम्मळ दूर दूर वत्ता
माळगो दूवे तुगेलि अम्मा कमळा पत्ति माळो ।
मुटाक उदाक पव्ले बप्पा कम्मळ दूर दूर वत्ता
माळगो दूवे तुगेलि अम्मा कमळा पत्ति माळो ।
कुरटारि उदाक पव्तले बप्पा कम्मळ दूर दूर वत्ता
माळगो दूवे तुगेलि अम्मा कमळा पत्ति माळो ।
गोव्टे उदाक पव्तले बप्पा कम्मळ दूर दूर वत्ता
माळगो दूवे तुगेलि अम्मा कमळा पत्ति माळो ।
तशि चेलेक नागाक दीव्नु गोण्डो उत्तर पालन करता
रोणु रोणु घरकडे वत्तां बयिले दिकूनु भोहु पव्ता ।
तशि चेलेक नागाक दीव्नु गोण्डो उत्तर पालन करता
रोणु रोणु घरकडे वत्तां बयिले दिकूनु भोहु पव्ता ।

71. गोरे बव्ल्या

गोरे बव्ल्या पायं तुगेले गगराचे वाळ रे
भंगराचे पुत्ता तुका सिंगराचे दोळेरे
सिंगराचे पुत्ता तुका भंगराचे वणुरे

कौतुक गळ्यारि तुजे मोत्ति कंडिरे
भंगराचे पुत्ता तुका सिंगराचे दोळेरे
सिंगराचे पुत्ता तुका भंगराचे वर्णुरि
सोपुरु कुरटा तुगेल पट्याची दोरि रे
भंगराचे पुत्ता तुका सिंगराचे दोळेरे
सिंगरेचे पुत्ता तुका भंगराचे वर्णुरे
सानुतु हथान्तु तुगेला लोणियचे गूळोरे
भंगार सिंगार गालून नंचून बोव्तोलरे
भंगराचे पुत्ता तुका सिंगराचे दोळेरे

72. मशी मशी

मशी मशी आयकतू घराभितरि चडशी
पेट गेव्नु वशी तू कूरटु मोणु पड्शी

73. वटेन वचे वागा

वटेन वचे वागा तू मका एव्नु खागा।
वटेन वचे वागा तू मका धोरनु खागा।

74. योरे चल्या जोगिया

योरे चल्या जोगिया कुटेराचे खेळुयां
खेळनु खेळनु निपुया जोगियांक सोदुयां
योरे चेल्या जोगिया कुटेराचे खेळुया
खेळनु खेळनु निपुया जोगियांक सोदुयां

75. आलोरे गोण्ड्या आलो

आलोरे गोण्या आलो म्होणु अम्गेले गोण्ड्या आलो
आलोरे पुत्ता आलो म्हणु अम्गेले गोण्ड्यां आलो
कोसलो कोसलो गोण्डो नवे भंगराचो गोण्डो नवे।
सिंगराचो पूतु नवे रुपयाचे चन्द्रु नवे
आलरे गोण्ड्या आलो म्होणु अम्गेले पुत्ता आलो
गोण्डो होडु जत्तलो नवे देवा पांयिपडतलो नवे
ब्यारु सारु कोरतलो नवे अव्सु बपसु पोस्तलो नवे
आलोरे गोण्ड्या आलो म्हणु आम्गेले गोण्ड्या आलो
आलोरे पुत्ता आलो म्हणु रया अंम्गेल आलो
आलोरे पुत्ता आलो म्होणु गोण्डयां अमगेले आलो

76. धल पुत्ता धल

धल पुत्ता धल दत्तान्तु दत्तान्तु भवगलो
पूतु केकी खन्चा लगलो
केकी जली गोड पुत्तान खेली देड
अन्नूकयि दिलो कुडुको अक्के फट्टीरि डुमको डुं डुं डुं

77. अटिके मिटिके

अटिके मिटिके नम नम काळिंगा
भासकर मॅजरा कुबाराचे काळा
मध्धळाचे मध्धाळे
अन्ना फटीरि डुम्को मारुका ॥

78. अपो नन्दो तुपो नन्दो

अपो नन्दो तुपो नन्दो
तुप्पांतुली भज्जी खाव्या
यो नन्दो तो नन्दो खन्देरो

79. वट्टेन वत्तेले

वट्टेन वत्तेले गोयांचे वाळारा
दिकिलवे अमगेले नवे जव्यांक
गुडी तू कसले करता विशेषु कसले संगता
निम्गुनु संगचे अम्का दुवाळे ते
कमळेचे बाळूक करत्याची खिरगरी
पिटाचे सडुली दिवनु दडता
वट्टेन वत्तेले गोयांचे वाळारा
दिकिलवे अमगेले नवे जव्यांक ॥

80. किणिममाला पड्या

किणिममाला पड्या दिकूना
पड्या सोदून दीस दोनि जले उं उं उं
घर सोणु बोवतालो, कळगो थंगा पवतलो जलो उं उं उं
तन्नेन भुखेन बेसतलो जलो
दुवरा पोरमळु गेत्तलो जल्लो
तन्नेन भुखेन बेसतलो जलो
दुवराच पोरमळु गेत्तलो जलो उं उं उं
किणिममां बयिल निंगितली जल्ली

पड्याचे खबर कायी मेळवें ? उं उं उं
पड्याचे खबर मेळना जल्यारि
भट्टबो अमका दिकुया गुलो
गुलो भोरनु चोवुया उं उं उं
किणियान भित्तरी खलगडि कळेले वेळारि
कळगो भायर निपत्तलो जल्लो उं उं उं
पाटी चूरी दिस वोळुवया
बन्दरली रन्न चिकता खोलिया उं उं उं

81. देवळान्त आराट

देवळान्त आराट भयिलाँ मनान्त हिराट
कोडियेक खोटा सारी, तेरापुजे जरा सारी
आरटाक चिनखापु गळाक पोव्ळ्या कण्टी (देवळा...)
कन्नाक वज्रा कण्टी मत्तयॉरि फुल्लें चूडी
जायि, जूयी, मोगरे, सेंवत्ते, गन्तून मळतलवे
हथाँ पयाक मेत्ती गालूनु रूप नचतलवे (देवळा...)
उंण्डो, मण्डो, चक्कूली, हिट्टू खाण खत्तलवे
देवान भोवचा येना फुडे दर्शन गेत्तलवे (देवळा...)
सौर्यिक उव्ळ्दुनु हाणु होड्पण करतलवे
आराटाचे हर्दूसा देवळा वोचून पेज्जे निश्शे पितलवे (देवळा...)

82. गजभज भज्जीये

गजभज भज्जीये भज्जीये
कुणबिनि चेडुवान रंदीले रंदीले
रय्या पुत्तान सिन्दीले सिन्दीले

रायु बेसून जेव्ता जेव्ता
बुक्को बेसून चोय्ता चोय्ता
ओडिये पीट सिजलेना सिजलेना
केळ्या उक्करी बजिलिना बजिलिना
शेळ उद्धाक बरलेना बरलेना
काज् कुछ् काज् कुछ्

83. अंगडि वची वाट

अंगडि वची वाट खंयि
मन्तारय्येले घर खय्
भ्वन्जे भ्वन्जे भ्वन्जे एच्चय।
कोण असा थंगा
कोम्भो कि कोम्भि । (अंगडि)

84. चेलिगो ति चेलि

चेलिगो ति चेलि तीवेय तेरो काडु गेल्ली
वगान दिक्किल तिका तण्डून वेल्लुमु तिक्का
तेरो तो मगिरि काडून गुळ्ळानि खेळुनु
तजी फूडे अम्बुलि काणु विंदूलारी बेसून (चेलिगो)
तगेलो खेळु जल्लो पौस्सालो खेळु आयलो
तेरो तो काडु गेल्लारी उद्काची बरती जल्ली
चेल्ली ती घरकडे गेल्ली त्तिमूनु फुगत्तली जल्ली
घरकडे पवत्तली जल्ली रोणु ती बेस्तली जल्ली (चेल्लिगो)

85. एकडे एकडे भटाबू

एकडे एकडे भटाबू
भटाबो चारी पूत
तन्तु एकलो थोंटो
दूसेरो पगळो
तिसोरो तो कुरडो
चोवतो पूतु मोन्नो (एकडे...)
भटबो एकी आशा
पुत्ताक् विद्वांश कोरका
आशा पशान्त पोणु
तंका वेल्ले देवळान्तु (एकडे...)
भेसले तंका भजन
दिल्ले तंका देवाक (एकडे...)

86. अंगु सिंगु फुलवाडी

अंगु सिंगु फुलवाडी हथातूली फुलवाडी
सोपुरू बवले कन्नडी,
सीट सिवले चुन्नाळ
जेव्नु भेसुनु खावुया
अम्भोवा सिंभूवा, फा फो फू

87. बोरी पोन्दा भेसुय्या

बोरी पोन्दा भेसुय्या भेसुय्या
बोरी पोन्दा खेळुया खेळुया

दिश्शी बोरी बोर बोर
खत्तायि अम्मी बोर जोर
बोरीन दिल्ले बोर बोर
जल्ले अम्मी थोर थोर

88. भित्तर भेसल्ले बुक्या

भित्तर भेसल्ले बुक्या बुक्या
भायर भेस्सले गोण्डया गोण्डया
अमगेले पुत्तान जेव्नु ऐयला भिसरावुनिये
खंपाळे पडिये तू पुत्तालगी भोवत्तलवे
घूडाठंतूले कीरू मल्या पुत्ताक शिकेयसिवे (भित्तर...)

89. पंडरी गाय

पंडरी गाय भरली
नाथ तुझी गाय भरली
गाय वर्णनम् मे गयचे पाँय
गंभ्याचे कुटीरे देवा (पंडरी...)
गाय वर्णनमं मे गायचे कान
पद्माक्षा कोळेरे देवा (पंडरी...)
गाय वर्णनम् में गायचे दोळे
पद्माक्षा पकूळी देवा (पंडरी...)

90. जो बाळा पडियंती माता

जो बाळा जो-जो पडियंते माता
अनी सांदुनी निद्रकरि रघुनाथा (जो बाळा जो)

देवकि परशुद्ध जली मद्यान रात्री
रोहीणी नक्षत्र अष्टमि तिथि (जो बाळा जो)
पळ्ळणे गडविले रत्न खचित
गजगण्डां पडियन्त ओपयदिन्ती (जो बाळा जो)
वज्रन चो दोरिलयो पुसिले गिन्दलेन
चन्द्रसूर्या दोगै सरसे हंतुले (जो बाळा जो)
सखियौ मेघरजवंशी उडिले अभंगि
अर्शीवचना बाळा पळण्या ते विन्ती (जो बाळा जो)
ऐयायो नारियो मंगळ गयन्ती
पशपशे फोवे या बालकायाविन्ती (जो बाळा जो)
पंचवर खंवचो बाळु उपनल गोकुलान्तु
पायिपद्मखडवंचो वज्रामाला (जो बाळा जो)
पितांम्बरु वस्त्र, ललाटि चन्द्रु
भंगरासी चालि लीला अपण गोविन्दु (जो बाळा जो)
संसाराचे निरवयी अकाले वोडिन्ति
ककासुरु बकासुरु जानालाविन्ती (जो बाळा जो)
इतिके ऐकुन्या आली पूतना
विकटरूप विष बोरु निसन्न (जो बाळा जो)
इतुनी सोसिनि सोडि भकम्मा
वरूधान लीला मधुसूदन (जो बाळा जो)
तकवर खंवचो बाळ उपवन गोकुलान्तु
नवे लायय स्वामि रुकुमिणि कान्तु (जो बाळा जो)
जो पडियंन्ते माता
अनी सान्दुनी निद्राकरि रघुनाथा

91. चेल्लिगो बाव्याले

चेल्लिगो बाव्याले चेल्या दिल्लिगो
लज्जेन प्राणु गेलो गो
अस्सुले कर्म जल्लिगो - चेलिगो
तिन्नियि फन्तीन पन्न दवरली फन्तीक तिन तिन पन्न दवरली
समस्त लोकान जेव्नु
सात पन्न बाकि वरली - चेलिगो
तेराचा पन्ना पत्रवोडो केलो
चेलेन बवडेन सबार खेलो
चेल्लेक पोटाक लगले वेगु
ओकदाक धवतायि दोग तेग - चेलिगो
सतयि दिसांक वरडीक जली
चेलियि चेलोयि निदेव्नु पळ्ळी
अपरात्रिन्तु जंगूलि विळ्ळी
चेल्लेन बव्डेन बोब गली - चेलिगो

कोंकणी लोकगीत समुचय

(केरल)

कोंकणीन्तु जायतीं लोक गीतां असात । पुण नवे पिळगेक तीं घोळोव्नु दवरप जायना । ही परितस्थिति उरल्यतरि जल्यारि कार्यी दिसानी कोंकणी साहित्याची ही भांगारा खाण ना जाव्नु वचपाची स्थिति जाल्या । तशें जावु नज्ज म्होणु कोंकणी भाषा प्रचार सभेच्या साहित्य विभागाच्या सहायान हो लोकगीताचा संग्रह प्रकाशित केल्या असा । केरळान्तु अशिल्या कोंकणी जनां गेलो आचार, विचार अनिक संस्कार हें पुराय लोक गीतांतुल्यान व्यक्त जात्ता.